

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหประชาชาติได้ประกาศปฏิญญาว่าด้วยสิทธิของเด็ก เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ ในหลักข้อที่ ๒ มีใจความว่า

เด็กควรได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษและสมควรได้รับโอกาสและความสะดวก จะโดยทางกฎหมาย หรือทางอื่นที่จะช่วยให้เขาพัฒนาทั้งทางกาย ทางศีลธรรม ทางจิตและทางสังคม เพื่อเติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์และปรกติภายในภาวะแห่งอิสรภาพและศักดิ์ศรี ในการออกกฎหมายเพื่อจุดประสงค์นี้ จึงต้องถือเอาความเหมาะสมและประโยชน์สูงสุดแก่เด็กมาเป็นหลักพิจารณา

จะเห็นได้ว่า แม้ในปฏิญญาสากลเองก็ให้ความสำคัญแก่เด็กมาก ถึงเห็นความสำคัญที่เด็กควรได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย ดังนั้น เมื่อเด็กกระทำผิด จึงไม่ควรถูกลงโทษแบบเดียวกับผู้ใหญ่ ทั้งนี้ เพราะเด็กกระทำผิดด้วยความไม่รู้เป็นปฐม ภัยไม่มีเจตนาหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือเป็นเพราะสภาพแวดล้อมและปัจจัยอื่น ๆ บีบบังคับ เช่น ความยากจนทำให้เด็กต้องลักขโมย คบเพื่อนชั่ว ถูกเพื่อนหลอก หรือชักชวนให้เสพเฮโรอีน จนถูกจับในที่สุด จึงเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปในปัจจุบันแล้วว่าความผิดที่เด็กกระทำนั้น แตกต่างกับที่ผู้ใหญ่กระทำทั้งในแง่เจตนาและการกระทำ

สง่า สีนะสมิต, กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๐), ภาคผนวก ๒,
หน้า ๒๔๔.

ไซริล เบอร์ท (Cyril Burt) กล่าวว่า "ความประพฤติของ เด็กและ
 สิ่งที่เกิดกระทำ เป็นผลแห่งความเจริญเติบโตที่ต่อเนื่องกันมา เป็นระยะเวลายาวนาน
 และมีลักษณะสลับซับซ้อน" สิ่งที่เกิดข้อง เจริญขณะกระทำผิดตลอดจนการย้ายให้กระทำ
 ผิด จะต้องถือว่าเป็นผลจากสังคมซึ่งกำลังดำเนินอยู่และพอกพูนในชีวิตของ เด็กนั้น
 ตลอดมา

✓ ฉะนั้น เราต้องไม่พิจารณาการกระทำผิดของเด็กโดยถือว่า เขา เป็น
 ปัจเจกชนคนเดียว โดยไม่มีความเกี่ยวข้องกับคนอื่น แต่ต้องพิจารณาในลักษณะ
 ที่ว่า เขาเป็นส่วนหนึ่งขององค์การสังคม (Social organization) ถ้าองค์การ
 เสื่อมโทรม ก็เปิดทางให้เขากระทำผิดได้ เราต้องจัดสภาพสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ
 ที่มีส่วนสัมพันธ์โดยใกล้ชิดกับเด็ก และมีอิทธิพลต่อการกระทำของเด็ก อาทิ เช่นสภาพ
 เพื่อนบ้านใกล้ เคียง สภาพที่อยู่อาศัย ประเภทของ เพื่อนที่เขาคบอยู่ และความสัมพันธ์
 ภายในครอบครัว ปัจจัยประการหลังนี้จะมีผลต่อทัศนคติที่เขาจะมีต่อคนทั่วไปในชุมชน
 และต่อโลกภายนอก ^๒ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจน
 มีแนวโน้มที่จะมีค่านิยมที่จะนำไปสู่พฤติกรรม เบี่ยงเบน ซึ่งในเรื่องนี้ได้แนวความคิด
 จากผลการศึกษาของ เอฟ. อีแวน ไนน์ (F. Ivan Nye) ที่พบว่า เด็กที่มาจาก
 ครอบครัวชนชั้นต่ำจะประกอบอาชญากรรมมากกว่า เด็กที่มาจากครอบครัวชนชั้นกลาง
 และชั้นสูง^๓

^๑ สมคิด ศรีสังคม, พันเอก., อาชญาวิทยา การคุมประพฤติเด็กและ
เยาวชน (พระนคร : ส.ศิลปการพิมพ์, ๒๕๐๔), หน้า ๗ - ๘. อ้างจาก

Cyril Burt, The Young Delinquent, (n.p.), 1948, pp. 599 - 600.

^๒ Jackson Toby, "The Differential Impact of Family
 Disorganization," American Sociological Review 22 (October 1957):
 505 - 507.

^๓ F.Ivan Nye, et al. "Socioeconomic Status and Delinquent
 Behaviour," The American Journal of Sociology 63 (January 1958):
 381.

เด็กเมื่อเติบโตขึ้นสู่วัยรุ่นก็ต้องประสบกับสิ่งแวดล้อมที่กว้างขวางออกไป จากสังคมในละแวกบ้าน เด็กวัยรุ่นก็จะมี การสังคมในวงกว้างยิ่งขึ้น มีการติดต่อกันเกี่ยวกับคนอื่น ๆ ที่มีความประพฤติไม่ดี ระเบียบนี้เป็นระเบียบสำคัญ เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่เด็กกำลังเติบโตทั้งร่างกายและจิตใจ มีความต้องการอยากเล่นอยากได้รับการยอมรับเข้าสู่หมู่คณะ เมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าไปเข้าหมู่คณะไม่ดี หรือถูกกีดกันจากหมู่คณะที่ดี เพราะฐานะหรือความประพฤติของตนเข้ากับเขาไม่ได้ ก็จะหันไปหาหมู่คณะที่เลว ซึ่งอาจจะวางระเบียบมาตรฐานของหมู่คณะไว้เช่นเดียวกับหมู่คณะอื่น ๆ แต่มีความแตกต่างหรือขัดแย้งจากบรรทัดฐานของสังคม วัยรุ่นที่ไปเข้าสมาคมเช่นนี้ย่อมต้องทำตัวให้เป็นไปตามมาตรฐานแห่งความหมายนั้น กล่าวคือทำสิ่งที่ชั่ว เช่นทำสิ่งที่ผิดกฎหมายหรือสิ่งที่ขัดแย้งกับระเบียบของสังคมส่วนใหญ่ เพื่อที่ตนจะได้รับการยกย่องให้เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเด็กประพฤติชั่วด้วยกัน ที่เรียกว่า "แก๊งค์"^๑

แฟรงค์ เทนเนบอม (Frank Tannenbaum) กล่าวว่า ผู้กระทำผิดหรืออาชญากรก็คือมนุษย์ธรรมดาๆ นี้เอง หากเขาสามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มของเขาได้ และคบค้าสมาคมกับสมาชิกของกลุ่มสังคมอื่น ๆ ได้ ก็จะไม่มีปัญหาอะไร แต่อาชญากรรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเนื่องจากปรับตัวไม่ได้ เพราะคนมีข้อขัดแย้งระหว่างกลุ่มสังคมโดยส่วนรวม และกลุ่มที่ตน ๆ นั้น เขาอยู่ด้วย อันเป็นกลุ่มที่กระทำการขัดต่อสังคม^๒

อาชญากรผู้ใหญ่ก็คือ เด็กที่เริ่มจากการเป็นเด็กกระทำความผิดมาสู่การประกอบอาชญากรรม ริชาร์ด เอ. โคลเวิร์ค และลอยด์ บี. โอลิน (Richard A. Cloward and Loyd B. Ohlin) กล่าวว่า เด็กกระทำความผิดมักจะมีเด็กกระทำความผิดในแก๊งค์

^๑ พ.ศ.อ.ชาย เสวีกุล, อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา คำสอนชั้นปริญญาตรี (พระนคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๑๑), หน้า ๘ - ๑๐.

^๒ Frank Tannenbaum, Crime and the Community (Boston: Gum and Company, 1938), p. 8.

ซึ่งมีประสบการณ์และความชำนาญในการกระทำผิดเป็นกลุ่มอ้างอิง และพยายามจะ
ให้กลุ่มอ้างอิงยอมรับเขา พวกนี้จึงมักจะเป็นพวกที่ชอบทำคามบรรทัดฐานของกลุ่ม
อ้างอิง ซึ่งเป็นบรรทัดฐานของการกระทำที่ขัดแย้งกับกฎหมาย และพวกเขาจะ
พยายามเข้ากลุ่มอ้างอิงให้ได้^๑

งานที่แสดงถึงการถลำลึกลงไปของ เด็กกระทำผิด คือการเข้าเป็น
สมาชิกในแก๊งค์ แก๊งค์ก็อาจจะพัฒนามาจากกลุ่มเพื่อนเล่นธรรมคา ซึ่งมีความ
ขัดแย้งกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมที่เป็นอยู่

เมื่อได้อยู่ในแก๊งค์ เด็กก็จะค่อย ๆ รับการถ่ายทอดค่านิยมอาชญากรรม
พร้อมกับเตรียมตัวที่จะประกอบมิชฉาชีพอย่างสมบูรณ์แบบ ยิ่งภายในแก๊งค์มีความ
สัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดก็จะมี การส่งผ่านถ่ายทอดค่านิยมและความรู้ในการทำผิด
กฎหมายมากขึ้น^๒

นักสังคมวิทยาหลายคนให้เหตุผลตามแนวความคิดของศาสตราจารย์
เอควิน เอช. ซัทเธอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland) ว่าพฤติกรรม
ที่เป็นการกระทำผิดเกิดจากการเรียนรู้การกระทำผิดต่าง ๆ โดยผ่านทาง การ
สมาคมสังสรกับผู้กระทำผิดภายในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์สนิทสนมกัน^๓

^๑ Richard A. Cloward and Loyd B. Ohlin, Delinquency and Opportunity (New York: The Free Press, 1960), p. 279.

^๒ Frederic M. Thrasher, The Gang (Chicago: The University Press, 1927), p. 29.

^๓ Albert Cohen et al., The Sutherland Papers (Bloomington: Indiana University Press, 1956), pp. 8 - 11.

ศาสตราจารย์ สง่า สีนะสมิต เคยกล่าวไว้ในการสัมมนาตอนหนึ่งว่า บางท่านอาจมองเห็นว่า สถิติคดีเด็กที่สูงขึ้นทุก ๆ ปี แสดงความล้มเหลวของงานศาลคดีเด็กและเยาวชน เพราะแสดงว่าความปลอดภัยของสังคมลดลงไป ปีละหลายเปอร์เซ็นต์ แต่ความจริงนั้น คดีที่เพิ่มขึ้นมีเพียงบางประเภทที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ได้แก่ความผิดทางเพศและเรื่องอาวุธปืนและวัตถุระเบิด ก็มีเด็กร่วมกันกระทำผิดเป็นกลุ่มมากขึ้น^๑

โซโฟนิสบา พี. เบรคคินริชและอีดิท แอบบอท (Sophonisba P. Breckinridge and Edith Abbot) กล่าวว่าไม่เพียงแต่พฤติกรรมที่เป็นการกระทำผิดส่วนมากต้องทำเป็นกลุ่มเท่านั้น แม้แต่กรณีเด็กที่กระทำผิดคนเดียว ก็เป็นพวกที่ใ้รับอิทธิพลการยุยงส่งเสริมจากเพื่อน ๆ ^๒

คลิฟฟอร์ด อาร์. ชอร์ และเอิร์ล ดี. เมเยอร์ (Clifford R. Shaw and Earl D. Meyer) ก็กล่าวว่า การกระทำผิดของเด็กเป็นกิจกรรมกลุ่ม จากกรณีตัวอย่างที่ได้จากศาลเด็ก มีคติน้อยกว่า ๒๐ % ที่เด็กเป็นผู้กระทำผิดเพียงคนเดียว ขนาดของกลุ่มเด็กกระทำผิดก็จะมีประมาณ ๒ และ ๓ คน^๓

จากความเห็นต่าง ๆ ดังกล่าว จะสังเกตได้ว่า ในระยะหลังเด็กมีการกระทำผิดหรือประกอบอาชญากรรมร่วมกัน เป็นกลุ่มมากขึ้นกว่าการลงมือทำคนเดียว

^๑ สง่า สีนะสมิต, "ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานกับเด็กตามกฎหมายศาลคดีเด็กและเยาวชน" ใน สัมมนางานศาลคดีเด็กและเยาวชนครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๒ - ๒๖ กันยายน ๒๕๑๒ (กรุงเทพมหานคร : ศาลคดีเด็กและเยาวชน, ๒๕๑๒), หน้า ๔.

^๒ Sophonisba P. Breckinridge and Edith Abbot, The Delinquent Child and the Home (New York: The Russell Sage Foundation, 1971), pp. 34 - 35.

^๓ Clifford R. Shaw and Earl D. Meyer, "The Juvenile Delinquent," in The Illinois Crime Survey (Illinois: Association for Criminal Justice, 1929), p. 662.

การรวมกันปล้น จี้ หรือลักขโมย เป็นทีมจะไ้งานขึ้นใหญ่กว่า และก่อความเสียหายมากกว่า

ยิ่งกลุ่มมีความสนิทสนมยึดเหนี่ยวในกลุ่มมากเพียงใด สมาชิกกลุ่มก็ยิ่งจะมีความพร้อมที่จะรับอิทธิพลซึ่งกันและกัน และเรียนรู้ซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น^๑

ผู้วิจัยมีความสงสัยว่า เด็กที่ไม่ยอมรับบรรทัดฐานของสังคมภายนอก รวมทั้งเป็นแก๊งค์กระทำผิดร่วมกัน เด็กเหล่านี้เมื่อมารวมกันอยู่ในสถานฝึกอบรม โดยที่แต่ละคนซึ่งมีบรรทัดฐานของหมู่คณะที่ประพฤติผิด อาจจะยังคงยึดถือบรรทัดฐานของกลุ่มอยู่ เด็กเหล่านี้น่าจะรวมตัวจับกลุ่มกันได้โดยเร็ว เพราะมีวัฒนธรรมย่อยของการประพฤติผิดที่คล้ายคลึงกันอยู่แล้ว

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาลักษณะกลุ่ม เพื่อนของ เด็กและเยาวชนกระทำผิดในสถานฝึกอบรม ซึ่งเป็นสถานที่ฝึกอบรมนิสิต เด็กและเยาวชนให้กลับประพฤติดี ให้มีวิชาความรู้ เพื่อที่จะกลับไปประกอบอาชีพเมื่อพ้นโทษแล้ว และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติบ้านเมืองต่อไป แต่เนื่องจากโครงสร้างของกลุ่มเด็กในสถานฝึกอบรม อำนวยให้เกิดความสัมพันธ์สนิทสนมกันมาก จึงน่าที่จะทำให้เด็กและเยาวชนบางคนที่ยังไม่ได้เป็นเด็กเกเร เต็มตัว ได้เรียนรู้พฤติกรรมการกระทำผิดต่าง ๆ และปรับตัวเองให้เข้ากับการเป็น เด็กกระทำผิดโดยสมบูรณ์ ท่านองเดียวกับที่เรียกว่าถูกอุกกลืนโดยวัฒนธรรมย่อยในเรือนจำ (prisonization) เกิดขึ้น^๒ เพราะเด็ก

^๑ Donald R. Cressey, "Changing Criminals: The Application of the Theory of Differential Association," The American Journal of Sociology 61 (July 1955): 116.

^๒ Donald Clemmer, The Prison Community (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1968), p. 298.

ที่คบหาสมาคม และมีความสนิทสนมกับ เด็กกระทำผิดก็มีแนวโน้มที่จะกลายเป็น เด็กกระทำผิดไปด้วย^๑

โดยที่หลักการของศาลคดีเด็กและเยาวชนมีจุดมุ่งหมายที่จะอบรมสั่งสอน สงเคราะห์เด็กที่ประพฤติผิดไปแล้วให้กลับคน เป็นคนที่ยิ่งกว่าที่จะมุ่งลงโทษ เพราะ เด็กที่กระทำผิดก็อาจแก้ไขให้กลับคน เป็นพลเมืองดีให้เข้าไปอยู่ในสังคมได้อย่าง เติม เป็นผู้นำครอบครัวและเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป^๒ ซึ่งก็ตรงกับวัตถุประสงค์ของ การจัดตั้งสถาบันเช่นนี้ทั่วโลก คือมิใช่เป็นการลงโทษ แต่เพื่อทำการฝึกอบรมให้ กลับเป็นคนที่ดีต่อไปในอนาคต^๓

ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะชี้ให้เห็นปัญหาของการรวมกลุ่มกันอยู่ โดยมีความ สัมพันธ์กันอย่างสนิทสนมในระดับปฐมภูมิในหมู่ เด็กกระทำผิดนั้น จะก่อให้เกิดผลเสีย หายคิดความมา เมื่อเด็กนั้นพ้นโทษและออกจากสถานฝึกไปแล้ว เด็กอาจจะกลับไป ประกอบมีงานอาชีพในทางที่รุนแรงมากกว่าเดิม เพราะมีความรู้และประสบการณ์ เพิ่มขึ้น จึงเป็นเสมือนเข้าฝึกอบรมความชั่วในค่านต่าง ๆ กันก็เป็นได้^๔

^๑ Gary F. Jensen, "Parents, Peers, and Delinquent Action: A Test of the Differential Association Perspective," The American Journal of Sociology 78 (November 1976): 573.

^๒ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, "ความรู้เกี่ยวกับศาลคดีเด็กและเยาวชน ตอนที่ ๑ ว่าด้วยความเป็นมาและวัตถุประสงค์" (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ม.ป.ป.), หน้า ๓ (อักษำเนา).

^๓ Donald R. Taft, Criminology (New York: The Macmillan Co., 1956), p. 653.

^๔ อรุณ วัชรธรรม, "ปัญหาการบริหารงานของสถานฝึกอบรม เด็กและเยาวชน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๕๐๘), หน้า ๑๐๒.

๘

ฉะนั้น การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนก็อาจจะ เป็นปัญหาอาชญากรรม
ต่อไปในวันหน้า เพราะปรากฏว่าบุคคลที่เป็นอาชญากรนั้น ส่วนมากเคยผ่านการฝึก
และอบรมในสถานฝึกฯ ของเด็กกระทำผิดมาก่อน *

อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยเพียงต้องการ เสนอปัญหาแค่นี้ได้ เสนอแนวทางแก้ไข
แต่ประการใด เพราะอยู่นอกเหนือขอบเขตของวัตถุประสงค์และ เพราะการ เปลี่ยน
แปลงปรับปรุงระบบการแก้ไขความประพฤตินั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างร่วมกันคือ
กำลังคน กำลังทรัพย์ อำนาจหน้าที่ และความเห็นพ้องต้องกัน ตลอดจนอุบายพิหัง
ของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจและผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผู้วิจัยต้องการที่จะทราบธรรมชาติและรูปแบบของการรวมกลุ่มของเด็ก
ในสถานฝึกและอบรม กิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม ตลอดจนเงื่อนไขต่าง ๆ ที่อำนวย
ให้ โดยจะทำการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. ศึกษาว่าในสถานฝึกฯ ซึ่งประกอบด้วยเด็กและเยาวชนอายุโดยเฉลี่ย
๑๔ - ๑๘ ปีนั้น เด็กและเยาวชนเหล่านี้มีพื้น เพาะลักษณะประชากรและลักษณะภูมิหลัง
โดยทั่วไปเป็นอย่างไรบ้าง

๒. ศึกษาว่าเด็กในสถานฝึกฯ มีการคบเพื่อนอย่างไร เข้าร่วมกลุ่ม
หรือแยกตัวอยู่ตามลำพัง ถ้ามีกลุ่มขนาดของกลุ่มเป็นอย่างไร เด็กมาสนิทสนม
รวมเป็นกลุ่มเดียวกันได้อย่างไร และความสัมพันธ์ในกลุ่มมีระดับของความผูกพัน
มากน้อยเพียงใด

๓. ศึกษาว่ามีกระบวนการ เลือกหัวหน้ากลุ่มอย่างไรหรือไม่ ทำไมเด็ก
จึงยกให้เขาเป็นหัวหน้ากลุ่ม แต่การศึกษานี้มุ่งเน้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างหัวหน้า

* Walter C. Reckless, The Crime Problem (New York: Appleton-Century-Crofts, 1955), p. 238.

และสมาชิกในกลุ่ม และมูลเหตุจูงใจที่สมาชิกในกลุ่มยอมรับนับถือหัวหน้า โดยมีได้ให้
ความสำคัญในการศึกษาลักษณะหัวหน้ากลุ่มโดยตรง

๔. ศึกษาว่าภายในกลุ่ม เกิดมีการแลกเปลี่ยนประสมการณ์การกระทำความ
ผิด เช่นการปล้นจี้ วิ่งราวทรัพย์สิน ใช้อาวุธปืน เสพและจำหน่ายเฮโรอีน เป็นต้น โดย
วิธีใดบ้าง ลักษณะของผู้ถ่ายทอดและผู้รับการถ่ายทอดต่างกันอย่างไรหรือไม่ ลักษณะ
การถ่ายทอดจะกระทำกันภายในกลุ่มคนหรือระหว่างกลุ่มโดยทั่ว ๆ ไป เมื่อได้รับการ
ถ่ายทอดแล้ว เกิดมีความคิดที่จะเลียนแบบ นำเอาวิธีการไปใช้อย่างไรหรือไม่

๕. ศึกษาทัศนคติและความต้องการพบเพื่อนของเด็กที่มีเพื่อน เมื่อ
ออกจากสถานฝึกและอบรม เด็กอยากจะพบเพื่อนที่รู้จักจากสถานฝึกอีกหรือไม่
ถ้าอยากพบ จะพบบ่อยเพียงใด กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ เป็นการศึกษาว่ากลุ่มเพื่อนใน
สถานฝึกฯ ซึ่งเป็นกลุ่มเพื่อนที่เพิ่งเกิดขึ้นในระยะสั้น และเป็นกลุ่มเพื่อนลักษณะพิเศษ
จะยังคงมีความสนิทสนมกันต่อไปอีก แม้เมื่อพ้นโทษออกจากสถานฝึกอบรมไปแล้ว
หรือไม่

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการศึกษาวิจัยอยู่ที่ตัวกลุ่มเด็กในสถานฝึกและอบรม
เด็กและเยาวชน บ้านกรุดาเท่านั้น ตามลักษณะต่าง ๆ ที่กล่าวไว้ในวัตถุประสงค์
ของการวิจัย และผู้วิจัยจะไม่นำเรื่องของเจ้าหน้าที่หรือการบริหารงานของสถานฝึกและ
อบรมบ้านกรุดาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเลย แม้ว่าการดำเนินชีวิตตามปกติประจำวัน
ของเด็กจะต้องเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่มาก เช่นพ่อบ้านและครูผู้สอนก็ตาม ทั้งนี้เพราะ
ผู้วิจัยต้องการศึกษาเฉพาะโครงสร้างของกลุ่มเพื่อนของเด็กเท่านั้น และเพื่อให้เด็ก
สามารถให้ข้อมูลอย่างมีอิสระโดยไม่ต้องเกรงกลัวว่าจะมีเจ้าหน้าที่มาเกี่ยวข้องด้วย

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. งานวิจัยเรื่องกลุ่มของโทนัลด์ เคลมเมอร์

โทนัลด์ เคลมเมอร์ ได้ทำการวิจัยเรื่องกลุ่มของผู้ต้องโทษในเรือนจำ เขาเชื่อว่าคนพวกนี้จะสร้างกลุ่มซึ่งมีระดับของความรวมมือรวมใจสูง

ปัญหาที่เคลมเมอร์สนใจมีดังนี้

๑. สมาชิกของกลุ่มไม่เป็นทางการมีจำนวนเท่าใด เป็นสัดส่วนเท่าใด ต่อนักโทษในเรือนจำทั้งหมด
๒. กลุ่มไม่เป็นทางการต่าง ๆ ในเรือนจำมีขนาดใหญ่อเล็กเพียงใด
๓. ลักษณะเฉพาะของกลุ่มเป็นแบบใด
๔. กลุ่มมีความสัมพันธ์ระดับปฐมภูมิมากน้อยเพียงใด

เคลมเมอร์ ใช้วิธีการเก็บข้อมูล โดยทำการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มหนึ่ง และแจกแบบสอบถามประชากรอีกกลุ่มหนึ่ง

หลักสำคัญที่เคลมเมอร์ ใช้กำหนดประชากรตัวอย่างคือ ระยะเวลาของการอยู่ในเรือนจำ โดยแบ่งระยะเวลาเป็น ๒ ช่วง เพื่อให้ประชากรตัวอย่างมีความแตกต่างกันดังต่อไปนี้คือ

๑. ประชากรที่ทำการสัมภาษณ์เนื่องจากเป็นพวกที่ไม่มีความรู้พื้นฐานเพียงพอที่จะตอบแบบสอบถามเองได้ ประกอบด้วย
 - ๑.๑ พวกแรกอยู่ในเรือนจำเพียงระยะเวลาสั้น ๑๑ - ๑๕ เดือน
 - ๑.๒ พวกที่สองอยู่ในเรือนจำเป็นเวลานาน ๓ - ๔ ปี
๒. ประชากรที่ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามแบ่งเป็น ๒ พวก
 - ๒.๑ พวกแรกอยู่ในคุกเป็นระยะเวลาสั้นไม่เกิน ๑ ปี
 - ๒.๒ พวกที่สองอยู่ในคุกเป็นเวลานานอย่างน้อย ๕ ปี

จะเห็นได้ว่า ความแตกต่างของระยะเวลาการอยู่ในคุกเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อประโยชน์ในการจัดกลุ่ม เคลม เมอร์ศึกษาลักษณะความแตกต่างหลาย ๆ อย่าง ในระหว่างกลุ่มผู้ต้องโทษ โดยใช้วิธีสัมภาษณ์และสังเกตการณ์ พร้อมทั้งศึกษา ประวัติส่วนตัว และภูมิหลังของประชากรแต่ละคนในกลุ่มต่าง ๆ

เคลม เมอร์ให้คำนิยามกลุ่มไว้ว่า

กลุ่มคือการรวมตัวกันของผู้ต้องโทษจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีการรับรู้เรื่องราวและมีความสนใจในเรื่องต่าง ๆ ร่วมกัน จนทำให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือกัน ในกลุ่ม มีความเห็นพ้องต้องกัน ในขณะที่แยกกันก็มีการแข่งขันต่อต้านซึ่งกันและกัน ในขอบเขตที่ไม่ทำลายความยึดเหนี่ยวผูกพันภายในกลุ่ม

ความผูกพันในกลุ่ม วัดได้จากพฤติกรรมการให้ของมีค่าซึ่งกันและกัน การทนความประพฤติที่น่ารำคาญของอีกฝ่ายหนึ่งได้ การยอมรับโทษแทนกัน และมีความหวังที่ต่อกันและกัน

- จากการวิจัยโดยใช้แบบสอบถาม สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ เคลม เมอร์ ได้ลักษณะกลุ่ม ๓ แบบตามระดับความสัมพันธ์ที่ผู้ต้องโทษมีต่อกันดังนี้
- ๑. กลุ่มที่ผู้ต้องโทษมีความสัมพันธ์ต่อกันในระดับปฐมภูมิ
 - ๒. กลุ่มที่ผู้ต้องโทษมีความสัมพันธ์ต่อกันในระดับกึ่งปฐมภูมิ
 - ๓. ผู้ต้องโทษที่ไม่สังกัดกลุ่มใด ๆ ทั้งสิ้น

นอกจากนี้เคลม เมอร์ยังได้จัดลักษณะนักโทษตามระดับความสัมพันธ์ที่มีต่อกัน ดังนี้

- ๑. ผู้ต้องโทษซึ่งมีกลุ่มเพื่อนสนิท ๓ หรือมากกว่า ๓ คน ซึ่งสนิทกันมากจริง ๆ ทุกคนในกลุ่มจะแบ่งของมีค่าที่สุดของตนให้เพื่อน รับฟังและช่วยเก็บความลับซึ่งกันและกัน รวมทั้งรับโทษแทนกันได้ กลุ่มเพื่อนลักษณะเช่นนี้มักจะทำอะไรกันเป็นทีม
- ๒. ผู้ต้องโทษที่สนิทสนมกับเพื่อนในกลุ่ม แต่มีใครขึ้นต่อกันโดยสิ้นเชิง กล่าวคือเขาอาจจะแบ่งของมีค่าให้เพื่อนในกลุ่ม เล่าความลับบางอย่างให้ฟัง แต่

มีไต่หาทุกอย่างร่วมกับกลุ่ม เป็นลักษณะผู้ต้องโทษที่ผูกพันกับกลุ่มน้อยกว่าผู้ต้องโทษ ลักษณะแรก

๓. ผู้ต้องโทษที่ผูกคูกับคนอื่นบ้าง แต่ไม่เคยสนิทสนมกับใคร เป็นพิเศษ ไม่เคยเล่าเรื่องส่วนตัวให้ใครฟัง มักจะอยู่ตามลำพัง ผู้ต้องโทษลักษณะที่สามนี้ ไม่มีกลุ่ม ซึ่งผิดกับผู้ต้องโทษลักษณะที่หนึ่งและที่สอง

๔. ผู้ต้องโทษที่มักจะมีคนเฝ้าอยู่เสมอ ไม่แบ่งของกินของใช้ให้เพื่อน เขาอาจจะผูกกับคนอื่นบ้าง แต่โดยปกติแล้วเขาจะอยู่คนเดียว และไม่พบปะกับใคร

เมื่อไต่ทราบถึงลักษณะของกลุ่ม เพื่อนของผู้ต้องโทษและแบบของผู้ต้องโทษ โดยคำนึงถึงระดับความสัมพันธ์ของผู้ต้องโทษที่มีต่อกกลุ่มแล้ว ก็ไต่ใช้ระยะเวลาของการอยู่ในเรือนจำมาเป็นตัววัด คือนักโทษที่อยู่ในเรือนจำ ๑๑ - ๑๕ เดือน ถือว่าเป็นระยะเวลาสั้น แต่นักโทษที่อยู่ในเรือนจำ ๓ - ๔ ปีถือว่าไต่อยู่มานาน

เคลม เมอร์ ไต่ขอสรุปจากการวิจัยดังนี้

๑. ผู้ต้องโทษที่ไต่อยู่ในเรือนจำเป็นเวลานาน ความรู้สึกผูกพันต่อกกลุ่ม ในระดับปฐมภูมิจะมีน้อยลง

๒. ความรู้สึกผูกพันต่อกกลุ่มในระดับปฐมภูมิ จะมีอยู่ในหมู่ผู้ต้องโทษที่เพิ่งเข้าไปอยู่ในเรือนจำมากกว่าที่จะมีอยู่ในหมู่ผู้ต้องโทษที่อยู่มานานแล้ว

๓. ระยะเวลาที่อยู่ในเรือนจำยิ่งนานมากขึ้น ไม่เพียงแต่จะลดจำนวนกลุ่มปฐมภูมิเท่านั้น แต่ยังจะทำให้ขนาดของกลุ่มปฐมภูมิเล็กลงด้วย กล่าวคือกลุ่มจะมีสมาชิกน้อยลง

๔. ในสังคมเรือนจำ คนส่วนใหญ่ไต่มีความผูกพันกันในระดับกลุ่มปฐมภูมิเหมือนอย่างในชุมชนปกติโดยทั่วไป เคลม เมอร์พบว่า ๔๐ % ของผู้ต้องโทษทั้งหมด ไม่มีความสนิทสนมผูกพันต่อกกลุ่ม ๔๒ เปอร์เซ็นต์มีความสนิทสนมผูกพันต่อกกลุ่มเพียงผิวเผิน และ ๑๘ เปอร์เซ็นต์มีความผูกพันต่อกกลุ่มในระดับกลุ่มปฐมภูมิ แต่ละกลุ่มที่ศึกษาพบว่ามีขนาดเล็กและเมื่ออยู่ไปนาน ๆ ความผูกพันในระดับปฐมภูมิมิมีน้อยลง คนใหม่ ๆ ก็จะเข้ามาแทนที่ หมุนเวียนกันอยู่เช่นนี้เรื่อยไป

ผู้วิจัยไต่ถามแนวการวิเคราะห์ของเคลมเมอร์ จึงได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น มาใช้ทั้งหมด แต่บางส่วนมากก็แปลงให้เข้ากับลักษณะตัวของประชากรที่ได้มา กล่าวคือในเรื่องลักษณะของผู้ท้องโทษ ซึ่งจัดตามความสัมพันธ์ที่มีต่อกลุ่มดังกล่าวแล้ว นั้น เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงแบ่งเด็กตัวอย่างออกเป็น ๓ ลักษณะคือ

- ๑. เด็กที่มีกลุ่มเพื่อนสนิท
- ๒. เด็กที่มีเพื่อนสนิทเพียงคนเดียว
- ๓. เด็กที่ไม่มีกลุ่มเพื่อนหรือไม่มีเพื่อนสนิท (ไม่สูงส่งกับใคร)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังแบ่งระยะเวลาของการอยู่ในสถานฝึกฯ สั้นและยาว แตกต่างจากวิธีการแบ่งของเคลมเมอร์ กล่าวคือ เคลมเมอร์แบ่งระยะเวลาที่ผู้ท้องโทษอยู่ในเรือนจำนั้น ระยะเวลาสั้นไม่เกิน ๑ ปี และระยะยาวต้องอยู่มาแล้วอย่างน้อย ๕ ปี แต่เด็กกระทำผิดนั้นแตกต่างจากผู้ท้องโทษ เพราะเป็นผู้ที่ถูกศาลตัดสิน กำหนดให้รับการฝึกและอบรมในสถานฝึกฯ จะมีระยะเวลาการฝึกโดยเฉลี่ยอย่างต่ำ อยู่ในช่วง ๖ เดือน และอย่างสูงไม่เกิน ๓ ปี เท่านั้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะแบ่งช่วงระยะเวลา เป็น ๓ ช่วง ดังนี้คือ

- ๑. เด็กที่รับการฝึกอบรมมาแล้วระหว่าง ๑ ถึง ๖ เดือนถือว่าไค้อยู่ในสถานฝึกอบรมมาแล้วระยะสั้น
- ๒. เด็กที่รับการฝึกอบรมมาแล้วระหว่าง เวลากว่า ๖ เดือนถึง ๑ ปี ถือว่าไค้อยู่ในสถานฝึกฯ มาแล้วนานพอสมควร
- ๓. เด็กที่รับการฝึกอบรมมาแล้วระหว่าง เวลากว่า ๑ ปีขึ้นไป ถือว่าไค้อยู่ในสถานฝึกฯ มานานแล้ว

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังไต่ถามแนวความคิดเกี่ยวกับเครื่องมือวัดความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนที่เคลมเมอร์ใช้ มาปรับใช้กับการวัดความผูกพันในกลุ่มเพื่อนของกลุ่มเด็กตัวอย่าง เพื่อดูความผูกพันระดับมาก ปานกลาง และน้อย โดยใช้ข้อความและเหตุการณ์ที่สมมุติขึ้น เป็นเครื่องมือวัดคุณค่าที่เป็นนามธรรม คือความผูกพันต่อกลุ่ม

๒. การศึกษาเรื่องการถูกกักขังโดยวัฒนธรรมย่อยในเรือนจำ
 (Prisonization) ของ เคลม เมอร์และวิล เลอว์

ในปี ค.ศ. ๑๙๔๐ เคลม เมอร์ เขียนหนังสือ เกี่ยวกับการถูกกักขังใน เรือนจำว่า จะมีผลกระทบกระเทือนต่อนักโทษอย่างไรบ้าง สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับตัว นักโทษคือ การถูกกักขังโดยวัฒนธรรมย่อยในเรือนจำ ซึ่ง เคลม เมอร์ ให้คำนิยาม ว่าหมายถึง "การรับเอาวิถีประชากรีคประเพณีและวัฒนธรรมโดยทั่วไปของ เรือนจำ"^๑

ในความคิดของ เคลม เมอร์ และนักวิชาการอื่นบางคน กระบวนการนี้ก่อให้เกิดค่านิยมของ วัฒนธรรมย่อยที่เป็นปฏิปักษ์ต่อสังคมชั้นสูงคนหนึ่ง ซึ่ง เข้ามาแทนที่ค่านิยมเดิมของนักโทษ^๒ เมื่อใดที่นักโทษรับเอาค่านิยมของสังคม เรือนจำแล้ว ค่านิยมของสังคมเก่าของเขาจะค่อย ๆ หายไป นักวิชาการเหล่านี้มีความเห็นว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลในเรื่อง prisonization ก็คือความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกชนผู้ต้องโทษ กับกลุ่มในเรือนจำในระดัประชุม ผู้ต้องโทษทั้งหลาย จะอุทิศตนเพื่อหลักการและความเชื่อของพวกตน โดยมีความจงรักภักดีซึ่งกันและกันในกลุ่มของตน และเป็นศัตรูกับเจ้าหน้าที่ซึ่ง เป็นเสมือนตัวแทนของสังคมภายนอกที่ไม่ยอมรับพวกเขา ผลจากการที่ผู้ต้องโทษเหล่านี้ต้องอยู่ร่วมกันนาน ๆ ทำให้เกิดการรับเอา การถูกกักขังโดยวัฒนธรรมย่อยภายในเรือนจำ ยิ่งผู้ต้องโทษอยู่ในเรือนจำนานเท่าใด รัศมีของการถูกกักขังโดยความเป็นอยู่ในเรือนจำก็จะยิ่ง เพิ่มมากขึ้นเท่านั้น และผลที่เกิดขึ้นจากการถูกกักขังโดยวัฒนธรรมย่อยภายในเรือนจำจะ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีผลกระทบต่อ การปรับปรุง เปลี่ยนแปลงความประพฤติหลังจากที่ได้รับการปลดปล่อยแล้ว

^๑ Clemmer, The Prison Community, p. 299.

^๒ Robert C. Atchley and M. Patrick McLabe, "Socialization in Correctional Communities: A Replication," American Sociological Review 63 (January 1978): 774 - 775.

เคลม เมอร์ตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับทฤษฎีที่ว่า ไม่มีผู้ต้องโทษคนใดที่จะไม่ได้รับวัฒนธรรมย่อยในเรือนจำเลย แต่ระดับการถูกคุกคามจะสูงต่ำไม่เท่ากัน พวกที่ไม่ค่อยจะถูกคุกคามได้แก่ผู้ต้องโทษที่มีความสัมพันธ์กับสังคมภายนอกเป็นอย่างดี มีญาติสนิทมิตรสหายได้รับความอบอุ่นใจจากการมีผู้มาเยี่ยม พวกที่มีเวลาอยู่ในเรือนจำน้อยจนเกินกว่าจะมีเวลาเพียงพอที่จะรับถ่ายทอดวัฒนธรรมย่อยในเรือนจำ และพวกที่ปฏิเสธหรือไม่สามารถเข้ากับกลุ่มเพื่อนในเรือนจำ หรือไม่มีความผูกพันในระดับปฐมภูมิ

จะเห็นได้ว่า ความคิดของ เคลม เมอร์ และพวกที่มีพื้นฐานอยู่ที่ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งเหมือนกับทฤษฎีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันไปของชิตเซอร์แลนค์ ซึ่งมีตัวแปรสำคัญคือความถี่ ระยะเวลา ความมากน้อยและความบ่อยของการมีความสัมพันธ์กับแบบแผนอาชญากรรม ตัวแปรเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้หรือการถูกคุกคามโดยวัฒนธรรมย่อยของ เรือนจำ

006508

ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ สแตนตัน วิลเลอร์ได้ทดสอบสมมุติฐานหลายข้อของ เคลม เมอร์ และได้รายงานให้ทราบว่า ระยะเวลาช่วงหนึ่งที่ผู้ต้องโทษอยู่ในเรือนจำจะมีอิทธิพลต่อระดับของการถูกคุกคามมากกว่าระยะเวลาทั้งหมดของการอยู่ในเรือนจำ ในการทดสอบสมมุติฐานของเขา วิลเลอร์ได้ใช้เครื่องมือวัดทุกหนึ่งประกอบด้วยการวัดการยอมตามบทบาทที่เจ้าหน้าที่คาดหวังไว้ และการวัดความถี่และความสนิทสนมคุ้นเคยของการติดต่อกับผู้ต้องโทษคนอื่น วิลเลอร์พบว่าผู้ต้องโทษอยู่ในเรือนจำนานเท่าใด การยอมรับกฎเกณฑ์และบรรทัดฐานของ เรือนจำก็จะลดน้อยลง แต่ในขณะที่ผู้ต้องโทษกลุ่มหนึ่งรับวัฒนธรรมย่อยในเรือนจำได้มาก ผู้ต้องโทษอีกกลุ่มหนึ่งกลับแยกตัวอยู่ตามลำพังอย่างเห็นได้ชัด

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการยอมทำตามความคาดหวังของเจ้าหน้าที่กับระยะเวลาที่ต้องอยู่ในเรือนจำ วิลเลอร์แบ่งเวลาของการอยู่ในเรือนจำเป็น ๓ ระยะคือ

๑. ระยะแรกคือ ๖ เดือนแรกที่ผู้ต้องโทษอยู่ในเรือนจำ
๒. ระยะกลางคือ ผู้ต้องโทษได้อยู่มากกว่า ๖ เดือน และจะต้องอยู่ต่ออีกมากกว่า ๖ เดือน
๓. ระยะสุดท้าย คือระยะเวลาที่ต้องอยู่ต่อน้อยกว่า ๖ เดือนก่อนพ้นโทษ

ในการวิจัยของวิลเลอร์ มีแนวโน้มที่ควรสังเกต ๒ ประการคือ

๑. เปอร์เซนต์ที่นักโทษจะไม่ยอมทำตามความคาดหวังของเจ้าหน้าที่ จะค่อย ๆ เพิ่มมากขึ้นจากระยะแรก ๆ และในขณะที่เดียวกันก็มีการถูกคุกคามโดยวัฒนธรรมย่อยเพิ่มมากขึ้น ๆ

๒. แนวโน้มรูปตัวยู (U) คือนักโทษที่อยู่ในระยะแรก จะมีการยอมทำตามความคาดหวังของเจ้าหน้าที่เรือนจำในระดับที่สูง พวกที่อยู่ในระยะที่สองจะยอมทำตามความคาดหวังของเจ้าหน้าที่ในระดับปานกลางและต่ำ ส่วนพวกที่อยู่ในระยะสุดท้ายจะมีการยอมทำตามความคาดหวังของเจ้าหน้าที่ในระดับที่สูงอีกครั้งหนึ่ง เพราะเมื่อใกล้เวลาที่จะครบกำหนดปล่อยตัว นักโทษจะหันมาประพฤติตัวที่ ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของเรือนจำเพื่อจะได้พ้นโทษ

การที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา เรื่องการถูกคุกคามโดยวัฒนธรรมย่อยในเรือนจำ ก็เพราะทฤษฎีของ เคลม เมอร์และวิลเลอร์ สอดคล้องกับทฤษฎีของซัทเธอร์แลนด์ ในแง่ที่ว่า ในกลุ่มผู้ต้องโทษซึ่งมีความสนิทสนมผูกพันกันมาก จะมีการเรียนรู้แบบแผนการประกอบอาชีพการงาน ทำให้มั่นใจได้ว่าการเรียนรู้และการถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ ในการกระทำความคิด ตลอดจนการถูกคุกคามโดยวัฒนธรรมย่อยในเรือนจำต้องเกิดขึ้นในหมู่เด็กอย่างแน่นอน เมื่อมีกระบวนการ เช่นนี้เกิดขึ้นแล้ว ทำให้คาดได้ว่าเด็กเมื่อพ้นโทษได้รับการปลดปล่อยออกมาจากสถานฝึกฯ เมื่อมีโอกาสหรือมีความจำเป็นเกิดขึ้น ก็อาจใช้ความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับไปทำมาหากินหรือประกอบอาชีพต่อไปอีก

สำหรับแนวความคิดเรื่องการแบ่งระยะเวลาการอยู่ในเรือนจำของวีลเลอร์ ผู้วิจัยได้นำมาปรับใช้เพื่อหาความสัมพันธ์กับความผูกพันที่แตกและยาวจนจะมีคอกกลุ่ม เพื่อน แต่ผู้วิจัยได้แบ่งระยะเวลาการอยู่ในสถานฝึกฯ เป็น ๒ แบบคือ

๑. ระยะเวลาที่ไค้เคยฝึกอบรมมาแล้วในสถานฝึกฯ
๒. ระยะเวลาที่คองอยู่ต่อไปในสถานฝึกฯ

โดยในแต่ละช่วงเวลาดังกล่าวไค้แบ่งย่อยออกไปเป็น

๑. ๑ ถึง ๖ เดือน
๒. กว่า ๖ เดือนถึง ๑ ปี
๓. กว่า ๑ ปีขึ้นไป

การถูกคุกกลืนด้วยวัฒนธรรมย่อย

เมื่อคน ๆ หนึ่งหรือกลุ่ม ๆ หนึ่งไค้รวมเข้ากับอีกกลุ่มหนึ่งอาจจะเรียกไค้ว่ามีการปลูกฝังค่านิยมและบรรทัดฐานเกิดขึ้น จนกระทั่งฝ่ายที่เข้าไปรวมถูกคุกกลืนไปหมดสิ้น หรือเพียงบางส่วน กระบวนการถูกกลืนในที่นี้หมายความว่าคนที่เข้าไปในกลุ่มใหม่จะรับเอาวัฒนธรรมของกลุ่มใหม่ ซึ่งแตกต่างจากวัฒนธรรมเดิมของตน *

วัฒนธรรมย่อยในสถานฝึกฯ เป็นสิ่งที่สับสน ไม่เพียงแต่เป็นเพราะมีประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าออกอยู่ตลอดเวลา แต่ยังเป็นเพราะความแตกต่างในเรื่องของเวลา และระดับของการถูกคุกกลืน โดยทั่วไปแล้วการถูกคุกกลืนอย่างนี้จะเป็นกระบวนการที่คึดคอกกันไปอย่างช้า ๆ แต่ก็ไม่จำเป็นต้องช้าเสมอไป ความเร็วช้าขึ้นอยู่กับบุคคลสภาพอายุ ละแวกบ้าน ความฉลาด และสถานการณ์แวดล้อมของเด็กแต่ละคนในสถานฝึกฯ

* Donald Clemmer, "Prisonization," in The Sociology of Punishment and Corrections, ed. Norman Johnston, Leonard Savitz, and Marvin E. Wolfgang (New York: John Wiley and Sons, 1962), p. 112.

กระบวนการรับเอาวัฒนธรรมย่อยเข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตจิตใจ มักจะ
ไม่เป็นระเบียบ จำนวนและความเร็วของเรื่องนี้วัดได้จากพฤติกรรมและทัศนคติของ
เด็ก ซึ่งอาจจะแตกต่างกันไปแต่ละคน และแม้ในคน ๆ เดียวกันก็เปลี่ยนแปลงไปได้
ตามกาลเวลา กล่าวคือเด็กบางคนได้รับเอาไว้ในระดับสูงมาก แต่แล้วก็เกิดเมื่อชีวิต
กลุ่ม แยกตัวมาอยู่โดดเดี่ยว ไม่มีคติดอกฎเกณฑ์ข่มขึงคับคด ๆ แต่หลังจากนั้นอีกหลาย
เดือนหรือเป็นปี เขาอาจจะกลับมาเข้ากลุ่มอีกกลุ่มหนึ่งอีก มีความสนิทสนมผูกพันกัน
และประพฤติกิริยามิชอบอย่างเด็กกระทำผิดคนอื่น ๆ ที่ถูกตักเตือนแล้ว

อย่างไรก็ดี พวกที่ไม่ถูกตักเตือนวัฒนธรรมย่อยก็อาจจะมีอำนาจในแบบ
แผนการกระทำผิดมากกว่าเด็กกระทำผิดที่ผ่านกระบวนการนี้ไปแล้วโดยสมบูรณ์ ทั้งนี้
ในการจะกำหนดควาใครถูกตักเตือนมากน้อยเพียงใดนั้น ต้องพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป
และอาจเป็นไปได้ว่า เด็กกระทำผิดบางคนได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมย่อยในบางแง่
เท่านั้น

อันที่จริง คนที่เข้ามาอยู่ในสถานฝึกฯ ใหม่ ๆ ไม่ได้แตกต่างจากคนที่อยู่เดิม
มากนัก เพราะอิทธิพลของวัฒนธรรมใหญ่ยังคงครอบงำอยู่ เพราะมีสัญลักษณ์ที่แสดง
ว่าเป็นผู้ถูกจำกัดอิสรภาพเหมือนกัน แต่สิ่งที่น่าสนใจก็คือ เด็กที่กระทำผิดเป็น
ครั้งแรกแล้วถูกส่งตัวมาอยู่ในสถานอบรมมีความสนิทสนมผูกพันกับเด็กที่มีประสพการณ์
กระทำผิดมาก่อน และเคยอยู่ในสถานฝึกฯ หลายครั้งแล้ว เมื่อมีความสนิทสนมก็จะ
มีการถูกตักเตือนตาม ที่เคลมเมอร์โคกกล่าวไว้

ทุกคนเมื่อเข้ามาในสถานฝึกฯ แล้ว จะถูกตักเตือนโดยวัฒนธรรมย่อยของ
สถานฝึกฯ ในระดับที่แตกต่างกัน สิ่งแรกที่เห็นชัดคือเรื่องเกี่ยวกับสถานภาพของเขา
เด็กใหม่ที่เพิ่งเข้ามาจะถูกคนที่อยู่เก่าซักถามหรือตักเตือน เขาจะค่อย ๆ เรียนรู้ว่า
ถ้าเขาแยกตัวออกมาจากกลุ่มเพื่อนของเขา คนอื่น ๆ จะทิ้งให้เขาอยู่อย่างเดียวดาย
และเขาจะเรียนรู้วิธีที่จะอยู่ในสถานฝึกฯ ใต้อย่างสบายโดยไม่เค็ดคร่อน

หลังจากที่อยู่มาไ้หลายสัปดาห์ เขาจะพยายามไม่ให้เกิดความขัดแย้ง
กับคนอื่น ๆ ทำงานทุกอย่างที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าหน้าที่ แต่เมื่ออยู่ไ้ประมาณ

๒ - ๓ เดือน เขาเริ่มจะเลือกงานว่าชอบทำงานไหนมากกว่ากัน และจะแสดงออกให้คนอื่นรู้ด้วย นี่เรียกว่าเขาเริ่มได้รับการถูกคุกคามโดยวัฒนธรรมย่อยในสถานฝึกแล้ว หลังจากนั้นเขาจะเริ่มเรียนรู้การพนันหรือเกมส์การพนันใหม่ ๆ บางคนก็เพิ่งจะรู้จักการรวมเพศวิถิตถาร เป็นครั้งแรกในชีวิตหลาย ๆ คนเรียนรู้ที่จะไม่ไว้วางใจและเกลียดชังเจ้าหน้าที่ รวมทั้งไม่ไว้วางใจกลุ่มอื่น ๆ ซึ่งไม่ใช่พวกตน เขาจะคุ้นเคยกับกฎเกณฑ์ที่ปราศจากเหตุผลและธรรมเนียมประเพณี ใ้ย่างไรก็ดี ความเปลี่ยนแปลงอย่างนี้มีได้เกิดขึ้นกับทุก ๆ คน แต่ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ ยังมีการถูกกลืนในแง่อื่น เช่น การยอมรับบทบาทที่ต่ำกว่ากว่าคนอื่นในสถานที่เดียวกัน การพัฒนาด้านนิสัยใหม่เกี่ยวกับการกิน การแต่งตัว การทำงาน การนอน ภาษาที่ใช้ เฉพาะ ความต้องการชนิดของงานที่ง่ายกว่า อิทธิพลของปัจจัยเหล่านี้ทำให้เด็ก ๆ มีลักษณะพิเศษของสังคมในสถานฝึกฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่อยู่มานาน ใ้ย่างไรก็ดี แม้ว่าทุกคนจะสามารถรับอิทธิพลต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนั้นได้ แต่ไม่ใช่ทุกคนจะถูกคุกคามโดยวัฒนธรรมย่อยนี้ได้ เงื่อนไขที่จะกำหนดการถูกคุกคามมีดังต่อไปนี้คือ

- ๑. ความรู้สึกไวต่อการที่จะรับวัฒนธรรมย่อย ซึ่งก็ได้แก่บุคลิกภาพของเขานั่นเอง
- ๒. ชนิดและขอบเขตของความสัมพันธ์ที่เด็กกระทำต่อคนภายนอกสถานฝึกฯ มาก่อน
- ๓. ความผูกพันกับกลุ่มเพื่อนในสถานฝึกฯ อยู่ในระดับปฐมภูมิหรือไม่
- ๔. โอกาสในการทำงานร่วมกับคนอื่น หรือมีกิจกรรมหรือการเล่นกีฬา
รวมกัน
- ๕. การยอมรับกฎเกณฑ์หรือระเบียบปฏิบัติของสถานฝึกฯ มากน้อยเพียงใด
- ๖. อายุ ชาติพันธุ์และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นอีกหลายอย่างที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนี้ บางอย่างก็สนับสนุน แต่บางอย่างก็ขัดขวางการถูกคุกคาม ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้คือ

ปัจจัยที่ไม่สนับสนุน

๑. ระยะเวลาที่ท่องเที่ยวค่อนข้างสั้น
๒. ผู้ท่องเที่ยวมีบุคลิกภาพที่มั่นคง
๓. เมื่อเข้ามาในสถานศึกษา แล้วก็ยังมีการติดต่อสัมพันธ์เป็นอย่างดีกับเพื่อนข้างนอก

๔. ปฏิเสธหรือไม่มีความสามารถจะรวมกลุ่มปฐมภูมิหรือกลุ่มกึ่งปฐมภูมิกับเด็กอื่น ๆ ในสถานศึกษา ได้

๕. ไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กลุ่มเด็กในสถานศึกษา ตั้งขึ้นกันเอง และในขณะที่เขี้ยวนั้นก็เต็มใจที่จะช่วยเหลืองานของเจ้าหน้าที่และปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของทางสถานศึกษา อย่างเคร่งครัด

๖. ไม่ชอบเล่นการพนันและไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เด็กอื่นกระทำกันโดยฝ่าฝืนระเบียบของสถานศึกษา

ปัจจัยที่สนับสนุน

๑. ต้องท่องเที่ยวหลายปี
๒. มีบุคลิกภาพที่ไม่มั่นคง มีคุณลักษณะของความจงรักภักดี เชื่อฟังหัวหน้าหรือผู้นำ

๓. มีความสัมพันธ์สนิทสนมกับคนภายนอกสถานศึกษา น้อยมาก

๔. มีความพร้อมและความสามารถที่จะเข้าร่วมกับกลุ่มเพื่อนในระดับ

ปฐมภูมิ

๕. ยอมรับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งกลุ่มเพื่อนในสถานศึกษา เป็นคนตั้งกันเอง

อนึ่ง จากทฤษฎีของซัทเชอร์แลนด์ ทำให้ผู้วิจัยนำความคิดเรื่องการเรียนรู้มาเป็นแนววิเคราะห์ได้ว่า เนื่องจากแบบแผนและเทคนิควิธีการประกอบมิชชันนารีเป็นสิ่งที่ยากหาค้นและเรียนรู้กันได้เมื่อคนในกลุ่มมีความสนิทสนมกัน ดังนั้น ถ้าพบในการวิจัยในตอนที่ ๒ ว่าเด็กในสถานศึกษอบรมมีความสนิทสนมกันมาก ในตอนที่ ๓

จึงจะทำการพิสูจน์ต่อไปว่า ในกลุ่มเด็กมีการถ่ายทอดเทคนิควิธีการประกอบมีงานชีพ
ตามแนวที่ตนถนัดและเคยทำมาก่อนที่จะถูกส่งเข้ามาอยู่ในสถานฝึกอบรม และทำการ
สอบถามทัศนคติของเด็กที่ได้รับการถ่ายทอดว่าจะทำการเลียนแบบเอาอย่างสิ่งที่ได้รับ
มาเพื่อนำไปใช้หรือไม่ เพื่อที่จะได้ทราบว่า เด็กได้รับเอาเทคนิคในการกระทำผิด
เหมือนเช่นที่ผู้ต้องโทษในเรือนจำรับเอาวัฒนธรรมย่อยในเรือนจำหรือไม่

ทฤษฎีและแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

๑. ทฤษฎีกลุ่มโดยทั่วไป

คอร์วิน คาร์ทไรท์ และอัลวิน แซนเดอร์ (Dorwin Cartwright and Alvin Zander) กล่าวไว้ว่ากลุ่มคือเครื่องมือที่ช่วยตอบสนองความต้องการในตัวปัจเจกชน ดังนั้น ปัจเจกบุคคลต้องขึ้นกับกลุ่ม เพราะต้องการผลสำเร็จบางอย่างซึ่งจะได้มาโดยผ่านองค์การหรือกลุ่มเท่านั้น

A cohesive group (กลุ่มที่ผนึกแน่น เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน)

คือกลุ่มซึ่งสมาชิกทั้งหมดทำงานร่วมกัน เพื่อวัตถุประสงค์ร่วมกัน หรือกลุ่มซึ่งสมาชิกทุกคนพร้อมที่จะรับผิดชอบงานของกลุ่ม เครื่องชี้ความผนึกแน่น เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในกลุ่มคือ ความเต็มใจที่จะออกทนต่อความเจ็บปวดหรือความผิดหวังของกลุ่ม ช่วยปกป้องกลุ่มและต่อต้านคนอื่นที่เข้ามาโจมตีกลุ่ม ระดับของการมีบรรทัดฐานร่วมกันในกลุ่ม มีความประพฤติกว้างขวางเหมือน ๆ กัน ก็อาจเป็นกรณีวัดความผนึกแน่นในกลุ่มได้ กลุ่มที่รวมกันอย่างมีระเบียบจะแตกกันยาก แม้เมื่อมีสมาชิกบางคนออกจากกลุ่มไป ซึ่งผิดกับกลุ่มที่รวมกันอย่างไม่เป็นระเบียบ

อาจกล่าวได้ว่า การผนึกแน่นรวมกลุ่มกันเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม เพราะหลังจากการรวมกลุ่มกันจะช่วยให้อุปสรรคอยู่ต่อไปได้^๑

^๑Dorwin Cartwright and Alvin Zander, Group Dynamics, Research and Theory (New York: Row, Peterson and Company, 1953), pp. 3, 73.

กลุ่มปฐมภูมิ (Primary group)

คือกลุ่มที่มีความสัมพันธ์แบบปฐมภูมิ (primary relations) คือ

๑. การตอบสนองมีต่อบุคคลใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ ไม่ส่งต่อถ่ายทอดไปให้คนอื่น ๆ

๒. การติดต่อเป็นไปอย่างลึกซึ้งไม่จำกัด *

กลุ่มเล็ก ๆ มีใจจะเป็นกลุ่มปฐมภูมิเสมอไป

กลุ่มเพื่อน (Peer Group) หมายถึงกลุ่มเด็กที่มีลักษณะบางอย่างเหมือนกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอายุหรือสถานภาพ การอยู่ในกลุ่มเพื่อนวัยรุ่นเป็นการหนีจากโลกของผู้ใหญ่มาสู่กลุ่มเด็กที่มีประสบการณ์ร่วมกัน เป็นกลุ่มเด็กที่มีอายุไล่เรี่ยกัน และไม่มีอิสรภาพเหมือนกัน

ความสัมพันธ์เป็นแบบปฐมภูมิ ซึ่ง เด็กจะตอบสนองซึ่งกันและกันแบบทั้งกายใจและมีการติดต่อกันอย่างเปิดเผยสนิทสนมไม่มีขอบเขตจำกัด

ทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่มข้างต้นนั้น เป็นการสนับสนุนการศึกษาเรื่องกลุ่มเด็ก กระทำผิดของผู้วิจัยว่า มนุษย์ยอมต่อการที่จะรวมกลุ่ม เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อบรรลุลักษณะที่ตนต้องการ มีคนในกลุ่มช่วยปกป้องตน แต่การที่คนจะเข้ากลุ่มใด ก็ต้องพอใจในกิจกรรมกลุ่มเสียก่อน และพอใจในตัวหัวหน้ากลุ่มด้วย แต่บางครั้งการที่คนยังรวมกันอยู่ในกลุ่มก็อาจเป็นเพราะแรงกดดันของกลุ่มก็เป็นได้ โดยที่ไม่สามารถแยกตัวออกมา

Leonard Broom and Philip Selznick, Sociology:

A Text with Adapted Readings (New York: Harper & Row, 1966),

p. 114.

กลุ่มที่ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาคือกลุ่มที่มีความสนิทสนมผูกพันในระดับปฐมภูมิ มีความผูกพันกันซึ่งจะเชื่อมโยงไปถึงการศึกษา เรื่องกลุ่มเด็กกระทำผิดในสถานฝึกฯ ซึ่งรวมตัวเป็นกลุ่มอยู่ได้ เพราะมีแรงยึดเหนี่ยวของกลุ่ม มีการยอมรับและได้รับการช่วยเหลือจากกลุ่ม ดังนี้ เป็นต้น

ในทฤษฎีเกี่ยวกับกลุ่ม เด็กกระทำผิดโดยทั่ว ๆ ไปของนักทฤษฎีหลาย ๆ คน ต่างก็ให้ความเห็นมาไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก คือเด็กเมื่อถูกความกดดันจากสังคมภายนอก ก็เข้ากลุ่มรวมตัวเป็นแก๊งค์ เพื่อได้รับความตอบสนองจากสิ่งที่ตนหาไม่ได้จากสังคมภายนอก มีกิจกรรมร่วมกัน กระทำในสิ่งที่ผิดกฎเกณฑ์ บรรทัดฐานของสังคม

กลุ่มผู้ต้องโทษในเรือนจำ หรือกลุ่มเด็กกระทำผิดในสถานฝึกอบรมก็เช่นเดียวกัน พวกเขาเหมือนกันไม่ใช่เพราะความรู้สึกจงรักภักดี ถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันอย่างแท้จริง แต่รวมกันเพราะพลังบางอย่างที่คุกคามอยู่ร่วมกัน จึงเป็นไปในลักษณะของการป้องกันร่วมกัน มีความรู้สึกที่ว่า หากพวกเขาแตกแยกวิวาทไม่รวมเมื่อกัน เขามีแนวทางที่จะเสียมากกว่าได้ ลักษณะที่ปรากฏต่อคนอื่นอาจจะจะเป็นลักษณะของการมีระเบียบวินัย เข้มงวดจงรักภักดีซึ่งกันและกัน แต่แหล่งที่ทำให้เกิดความจงรักภักดีมาจากภายนอก มิได้เกิดจากภายใน ถ้าไม่มีแรงกดดัน ความยึดเหนี่ยวภายในก็จะสลายไป

๒. ทฤษฎีกลุ่มเด็กในแก๊งค์

เลwis ยาบลองสกี (Lewis Yablonsky) ทำการวิจัยโครงสร้างของกลุ่มแก๊งค์ ๓๐ กลุ่ม และได้ชี้ให้เห็นถึงลักษณะพิเศษ ๓ ระดับของการเป็นสมาชิกในกลุ่ม ในแกนกลางของกลุ่มหรือแก๊งค์คือพวกหัวหน้า ซึ่งจัดไว้ว่าอยู่ในระดับที่ ๑ พวกนี้เอง เป็นพวกที่ต้องการความมีอยู่ของกลุ่มมากที่สุด และให้พลังแห่งความยึดเหนี่ยวมากที่สุด พวกหัวหน้าจะเป็นผู้วางแผนประสานงาน เพื่อให้กลุ่มรวมกันมากที่สุด จึงเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมกลุ่ม (near group activity)^๑

^๑ Lewis Yablonsky, The Violent Gang (New York: The Free Press, 1967), p. 35.

ระดับที่ ๒ เป็นพวกซึ่งบอกว่า เป็นคนของกลุ่มอย่างเต็มที่ แต่แท้จริงแล้ว จะรวมกิจกรรมกลุ่มตามอารมณ์ของตนเป็นบางครั้งบางคราว

ระดับที่ ๓ เป็นสมาชิกกลุ่มซึ่งปรากฏตัวว่าเป็นสมาชิกกลุ่มบางครั้งบางคราว และรวมกิจกรรมของสมาชิกเป็นบางครั้งไม่เสมอไป

ยابلองส์ก็ค้นพบว่าขนาดของแก๊งค์และกลุ่มนั้นแตกต่างกัน ปกติคนในกลุ่มยอมรู้จักกันดี และรู้ว่ากลุ่มของตนประกอบด้วยคนกี่คน แต่ขนาดของแก๊งค์นั้นขึ้นอยู่กับความรู้สึก ถ้าคนในแก๊งค์รู้สึกว่าแก๊งค์ของตนมั่นคงปลอดภัยก็จะลดขนาดของแก๊งค์เหลือเพียงไม่กี่คนที่รู้สึกคุ้นหน้ากันจริง ๆ แต่ถ้าพวกเขารู้สึกว่าภาวะการณ์ไม่ค่อยปกติ กลุ่มคนไม่ค่อยจะปลอดภัยก็จะขยายสมาชิกกลุ่มคนให้มากยิ่งขึ้นเท่าไรก็ได้ *

ลักษณะพิเศษอีกอย่างหนึ่งของแก๊งค์คือ การขาดการนิยามบทบาท (Role definition) เด็กในแก๊งค์จะแสดงให้เห็นถึงความลำบาก และการขัดกันของบทบาทที่จะแสดงออก บทบาทอันหนึ่งของเด็กในแก๊งค์คือการต่อสู้ แต่ทำไมเมื่อใดเพราะเหตุใดจึงต้องสู้ เด็กในแก๊งค์ก็มิใช่จุดประสงค์หลัก หน้าที่หลักของเด็กในแก๊งค์และความผูกมัดที่เขามีต่อแก๊งค์แตกต่างกันไปในเด็กแต่ละคน บางคนทำหน้าที่ปกป้องสมาชิกที่อ่อนแอกว่า บางคนทำหน้าที่และบทบาทของตนอย่างไม่เต็มใจนัก การเป็นสมาชิกในแก๊งค์ก็ไม่มีอะไรแน่นอน เด็กคนหนึ่งในวันหนึ่งอาจจะบอกว่าตนเป็นสมาชิกของแก๊งค์นี้ แต่ในวันรุ่งขึ้นก็อาจจะออกไปอยู่แก๊งค์อื่น โดยไม่ต้องบอกกล่าวกับใคร

* Ibid., p. 36.

อีกแห่งหนึ่งที่น่าสังเกต คือ เรื่องหัวหน้าซึ่งมีลักษณะของการตามใจตนเอง เป็นใหญ่ และเผด็จการ บทบาทของหัวหน้าก็มีได้มีการกำหนดแน่นอน คนที่เป็นหัวหน้าก็คือผู้ที่แสดงตัวว่าเด็ดเดี่ยวกล้าหาญพอตัว และต้องการอำนาจ ก็จะเป็นได้ทันทีในช่วงเวลาหนึ่ง

งานที่สำคัญอย่างยิ่งของหัวหน้าแก๊งค์คือการหาสมาชิกเข้าแก๊งค์ไม่ว่าจะเป็นไปในรูปของการเชิญชวน ขอร้อง หรือข่มขู่ให้เขาเป็นพวก

ความยึดเหนี่ยวในกลุ่ม (group cohesion)

เฟรดเคอริค เอ็ม. แทรชเชอร์ (Frederic M. Thrasher) ให้ความเห็นว่ากลุ่มเด็กกระทำผิดมีความฉกฉวยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในกลุ่ม มีความเข้มแข็ง การร่วมมือกัน และมีการรับรู้ในกลุ่มร่วมกัน^๑

จากการศึกษาของเควิก เจ. บอร์ดัว^๒ (David J. Bordua) กลุ่มมีลักษณะแบบไร้เหตุผล (irrationalistic) และตัดสินใจเด็ดเดี่ยว (deterministic)

เด็กถูกแยกออกจากสังคม ก่อนที่เขาจะเข้าไปอยู่ในกลุ่มหรือแก๊งค์ ฉะนั้น กลุ่มจึงเป็นเพียงเครื่องมือซึ่งช่วยสะท้อนความรู้สึกไม่พอใจส่วนบุคคลออกมา เป็นการแก้ปัญหาาร่วมกันของกลุ่ม

ลักษณะที่นาสนใจอันหนึ่ง เกี่ยวกับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มแก๊งค์คือ การทำงานโดยไม่มีการวางแผน หรือเตรียมการล่วงหน้าแบบลักษณะการทำงาน ขององค์กรและแม้ว่าสมาชิกแก๊งค์จะมีกลุ่ม แต่การทำกิจกรรมไม่ได้มีการทำร่วมกันของสมาชิกทั้งหมด

^๑ Thrasher, The Gang, p. 381.

^๒ David J. Bordua, "Some Comments on Theories of Group Delinquency," Sociological Inquiry (Spring 1962): 245 - 246.

แม้ว่ามีบางครั้งที่การประกอบอาชญากรรมยาก ๆ บางอย่างต้องมีการทำ
พร้อมเพรียงกัน แต่ก็เป็นที่ เดวิด แมทซา (David Matza) เรียกว่า "ความ
เข้าใจผิดร่วมกัน" * ซึ่งหลังจากการสังเกตการณ์แล้ว เขาพบว่าจุดประสงค์หลัก
ของสมาชิกในแก๊งค์คือ นำตัวเองเข้าร่วมในเหตุการณ์ต่อสู้ทุกครั้ง โดยไม่ได้คิดว่า
จะต้องต่อสู้ทำไมและเพราะเหตุใด

ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับเด็กในแก๊งค์ด้วย เพื่อใช้เป็นแนวทางศึกษาลักษณะ
การรวมกลุ่มของเด็กในสถานฝึกฯ ว่ามีโครงสร้างและความสัมพันธ์ในกลุ่มเหมือนและ
แตกต่างจากแก๊งค์เด็กกระทำผิดภายนอกอย่างไร

๓. ทฤษฎีกลุ่ม เด็กกระทำผิดในสถานฝึกอบรม

ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีสังคมของนักโทมใน เรือนจำมาใช้กับกลุ่ม เด็กกระทำผิดใน
สถานฝึกอบรม เพราะสามารถใช้อ้างอิงถึงกันได้ เพราะเรื่องของกลุ่มเพื่อนทั้งใน
เรือนจำของผู้ใหญ่และในสถานฝึกอบรมของเด็กมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

โทมัส เคลมเมอร์ กล่าวว่าสังคม เรือนจำมีการ เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
คนใหม่เข้ามาคนเก่าได้รับการปลดปล่อยออกไป ฉะนั้น พฤติกรรมของคนในสังคม
เรือนจำ เป็นพฤติกรรมแบบที่มีการ เปลี่ยนแปลง สังคมในเรือนจำเป็นแบบที่ไม่มีความ
รู้สึกสนิทสนมกันเป็นส่วนตัว ในเรือนจำจะมีวัฒนธรรมย่อยของตนเอง ความคิดและ
พฤติกรรมต่าง ๆ ของนักโทษถือเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม อาจจะมีการต่อสู้ขัดแย้งกัน
แต่ก็ถูกยุติโดยผู้มีอำนาจ เหนือกว่า คือ เจ้าหน้าที่มาไกล เกลี่ยหรือลงโทษ นักโทษใน
เรือนจำจะถูกคุกคามโดยวัฒนธรรมย่อย ซึ่งเป็นขบวนการที่กลุ่ม เรือนจำวัฒนธรรมย่อย
โดยไม่รู้ตัว ๒

* David Matza, Delinquency and Drift (New York: Wiley, 1964), pp. 35 - 39.

นอกจากนี้การศึกษาคือสื่อสารในหมู่นักโทษ มีทั้งทางตรงคือการพูดคุยสนทนา
ในระหว่างหมู่นักโทษ ทางอ้อมคือจดหมายของนักโทษที่ส่งให้ญาติโยมซึ่งกันและกัน

คลีเมนส์ บาร์ทอลาส (Clemens Bartollas) กล่าวพรรณนาถึงความ
รู้สึกของเด็กใหม่ที่เข้ามาในสถานฝึกอบรม ว่าคนที่มาใหม่จะไม่พยายามสูงส่งกับ
เจ้าหน้าที่ เพราะเขาไม่ไว้วางใจเจ้าหน้าที่ คิดว่าเจ้าหน้าที่จะต้อง เขียนตีหรือปฏิบัติ
ต่อเขาอย่างเลว °

ในวันแรกที่เด็กใหม่มาถึงสถานฝึกฯ เด็กอื่น ๆ มักจะมีคำถามดังนี้

- เด็กใหม่มีเงินมาเท่าใด
- เขาจะป้องกันตัวหรือไม่ อย่างไร

คำถามต่าง ๆ มักเกี่ยวกับความต้องการของเด็กอยู่เก่า เช่น เกี่ยวกับ
อาหาร เสื้อผ้า บุหรี่ เรื่องเพศ เป็นต้น พวกเขาสงสัยว่าเด็กใหม่จะต่อสู้หรือไม่
เมื่อถูกกดดันแก่ล่ง หากคนที่มาใหม่มีท่าทีแข็งกระด้างไม่ยอมลงให้ใครง่าย ๆ ก็
จะถูกทอคทั้ง อาจถูกทำร้าย และถูกก่อกวนรุมทำร้ายเนื่อง ๆ

เด็กที่วางตัวเป็นหัวหน้า จะมีคำขวัญให้เด็กใหม่ปฏิบัติดังนี้

- ให้เอารัดเอาเปรียบเด็กที่อ่อนแอกว่า
- อย่าไว้วางใจหรือพึ่งพาอาศัยครูฝึกหรือเจ้าหน้าที่คนใด
- ต้องเก็บความลับของเพื่อนไม่หักหลังเพื่อน
- อย่าปล่อยให้เหยื่อทางเพศของตนหลุดไป
- ออกทนสู้เมื่อคนรังแก ไม่ฟังเจ้าหน้าที่
- ไม่ยุ่งเกี่ยวเรื่องส่วนตัวของเพื่อน

° Clemens Bartollas, et al., Juvenile Victimization,
The Institutional Paradox (New York: John Wiley & Sons, 1976),
p. 52 .

- ห้ามขโมยของเพื่อน
- อย่าเชื่อหรือปฏิบัติตามคำสั่งสอนของเจ้าหน้าที่ แม้ภายนอกจะทำเป็นเชื่อฟัง เพื่อได้รับการปลดปล่อย

คำขวัญหรือกฎเกณฑ์ซึ่งหัวหน้าวางไว้ เด็กจะจดจำและถือปฏิบัติ แต่มีเด็กจำนวนมากที่ฝ่าฝืนและ เขามักจะได้รับการลงโทษ

การตอบสนองต่อกฎเกณฑ์ที่เด็กในสถานฝึกฯ วางกันเอง ขึ้นอยู่กับตำแหน่งของเขาในโครงสร้างอำนาจ (inmate power structure) จึงไม่น่าแปลกใจเลยว่า เด็กเหล่านี้จะมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและความคิดต่าง ๆ อยู่เสมอในช่วงเวลาต่าง ๆ กันของการอยู่ในสถานฝึกฯ

เด็กที่เข้ามาใหม่ ๆ ตอนแรกจะกลัว แต่ภายใน ๒ - ๓ สัปดาห์จะค่อย ๆ ผ่อนคลาย เด็กที่อยู่มานานกว่า โทกว่า และมีประสบการณ์มากกว่า จะสอนเด็กที่เข้ามาใหม่ให้รู้ระเบียบ กฎเกณฑ์ของกลุ่มเด็กในสถานฝึกฯ ด้วยกันเอง เด็กที่เข้ามาใหม่ก็จะพยายามจดจำข้อต่าง ๆ และพยายามรักษาความสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ไว้ ดังนั้น ช่วงแรกของการอยู่ในสถานฝึกฯ เด็กใหม่เกือบทุกคนจะยอมรับบรรทัดฐานในสังคมใหม่ของเขา

ในช่วงกลางของระยะเวลาที่เด็กอยู่ในสถานฝึกฯ เด็กจะเริ่มมีใจจดจ่ออยู่กับวันครบกำหนดปลดปล่อย จะได้มีอิสรภาพ พวกเขาจะเริ่มรู้สึกว่าการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบคำสั่งของสถานฝึกฯ โดยเคร่งครัด จะทำให้ระยะเวลากำหนดโทษสั้นเข้าได้ และยังได้รับสิทธิพิเศษยกเว้นจากสถานฝึกฯ ได้บางอย่าง การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ เชื่อฟังทำตามระเบียบ เป็นสิ่งที่จะช่วยเขาได้ ระเบียบนี้เด็กจึงเริ่มเกิดความขัดแย้งในตัวเอง เพราะต้องทำตามกฎที่กลุ่มในสถานฝึกฯ ตั้งขึ้นเอง แต่ในขณะที่เดียวกันก็คิดจะประพฤติตัวตามระเบียบวินัยของสถานฝึกฯ เพราะอยากพ้นโทษ

ในช่วงเวลาสุดท้ายของการอยู่ในสถานฝึกฯ ซึ่งกินเวลาประมาณ ๓ - ๔ เดือน มีการยอมรับข้อบังคับของกลุ่ม (inmate codes) ในสถานฝึกฯ น้อยมาก เด็กในสถานฝึกฯ มีความรู้สึกว่าการอยู่ในสถานฝึกฯ อย่างไม่มีอิสรภาพ เป็นสิ่งที่เด็กวัยรุ่นอย่างพวกเขาทนไม่ได้ พวกเขาจึงพยายามทำตามระเบียบทุกอย่าง เพื่อจะได้พ้นโทษ หัวหน้ากลุ่มเองก็เริ่มปล่อยปละไม่เข้มงวดกับข้อบังคับของกลุ่มมากนัก

เป็นที่น่าสงสัยว่า ความสัมพันธ์ในกลุ่ม เพื่อนและค่านิยมต่าง ๆ ของกลุ่ม เป็นสิ่งที่ได้มาจากภายนอก หรือ เกิดขึ้นเอง เมื่อเด็กรวมเป็นกลุ่มกันในสถานฝึกฯ เมื่อสังเกตถึงบรรทัดฐานต่าง ๆ ของเด็ก จะเห็นว่าเป็นการสะท้อนบรรทัดฐานในสังคมใหญ่โดยทั่วไป เพราะมีส่วนเหมือนโลกภายนอกมากเช่น

ให้ออกหน้าใจ เย็นไว้

ปกป้องพวกพ้องตน

ไม่ไปยุ่งกับ เรื่องส่วนตัวของคนอื่น

อย่างไรก็ดี บรรทัดฐานของกลุ่มในสถานฝึกฯ ใ้รับการตอบสนองที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลาของการอยู่ในสถานฝึกฯ ดังนั้น ยิ่งเด็กอยู่ในสถานฝึกฯ นานเท่าใด เขาก็จะเคารพข้อบังคับของกลุ่มน้อยลง

บรรทัดฐานเหล่านี้ พวกเด็กที่ก้าวร้าวเป็นคนตั้งขึ้น เพื่อความมีอำนาจของตนเอง ให้อธิบายว่าใครปฏิบัติตามข้อบังคับจะมีเกียรติ ใ้รับการยกย่อง เด็กที่ไม่สามารถปฏิบัติตามข้อบังคับถือว่าเป็นผู้แพ้ ถูกกันออกจากเพื่อนฝูง อยู่อย่างโดดเดี่ยวสำหรับเด็กที่อ่อนแอแล้ว ข้อบังคับต่าง ๆ จึงเป็นตัวขวางกั้นเด็กจากเจ้าหน้าที่ และถูกเด็กที่แข็งแรงกว่า มีอำนาจเหนือกว่ารังแก

วิธีที่จะหนีจากความกดดันของเพื่อนในสถานฝึกฯ คือต้องมีใบหน้าท่าทางที่มีความมั่นใจ ถ้าภาพพจน์ของตนเองปรากฏต่อคนอื่นแข็งแรง ก็จะไม่ถูกบังคับให้ให้เป็นประโยชน์ และอาจไ้สถานภาพการเป็นหัวหน้า ดังนั้น เมื่อคนใหม่รู้ถึงความสำคัญของการสัมพันธ์ระหว่างกัน ก็จะพยายามทำตัวให้เป็นที่ยอมรับของคนอื่น

การเข้ากับเพื่อนของเด็กในสถานฝึก

ชาร์ลส์ เอช. ชีร์แมน (Charles H. Shireman) กล่าวว่าเด็กเป็นจำนวนมากที่เดี่ยวที่เข้ามาอยู่ในสถานอบรมโดยที่ไม่สามารถเข้ากับเพื่อนได้ ต้องแยกตัวโดดเดี่ยว ในขณะที่เดียวกันก็มีเด็กอีกหลายคนที่มีลักษณะทำที่ก้าวร้าว พยายามบังคับให้ผู้อื่นยอมรับเขา เด็กเหล่านี้ย่อมมีสิ่งๆ ที่เหมือนกันคือ อ่างว่าง ไม่มีความสุข ไม่แน่ใจว่าผู้อื่นจะชอบตนหรือไม่ แต่ต่อมาเด็กหรือเยาวชนจะสามารถเรียนรู้และปรับตัวโดยดูจากเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ซึ่งให้แนววิถีการดำรงชีวิต แล้วเด็กหรือเยาวชนก็จะเริ่มเข้าใจลักษณะการเป็นสมาชิกของกลุ่ม มีความเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนสามารถอยู่ในกลุ่มสังคมย่อยนั้นอย่างเป็นที่ยอมรับ

ชีร์แมนจึงให้ข้อเสนอนี้ต่อไปว่า กลุ่มเด็กที่มีความผูกพันต่อกันมากเช่นนี้ เราอาจจะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ โดยให้ร่วมมือกันกระทำการซึ่ง เป็นความคิดสร้างสรรค์

ชีวิตของเด็กในหอพัก

โฮเวิร์ด คัมบลิว. โพลสกี (Howard W. Polsky) ทำการศึกษาโครงสร้างของเด็กในหอพบว่า กลุ่มย่อย (subgroup) และกลุ่มเพื่อน (clique) มีการรวมตัวขึ้นในหอ เพราะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด กลุ่มประกอบด้วยเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ห้องเดียวกัน และเด็กหรือเยาวชนที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันจะร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน^๒

^๑ Charles H. Shireman, "How Can Peer Relationship the Correctional School Correct," in Readings in Juvenile Delinquency, ed. Ruth Sonle Cavan (New York: J.B.: Lippincott Company, 1964), pp. 386 - 388.

^๒ Howard W. Polsky, Cottage Six (New York: Russell Sage Foundation, 1962), pp. 69 - 88.

บทบาทของ เด็กในหอขึ้นอยู่กับภูมิหลังและบุคลิกภาพของเด็กนั้น ปัจจัยที่จะกำหนดบทบาทคือขอบข่าย (network) ของบทบาทซึ่งเด็กนั้นเลือกเอง พฤติกรรมของบทบาทจะถูกจัดตามวิธีการที่ปฏิบัติภายในและระหว่างกลุ่มเพื่อน (peer group) เช่นหน้าที่ของหัวหน้า คือพยายามรักษาสถานภาพของกลุ่ม ในการที่จะคงไว้ซึ่งความสมดุลนี้ หัวหน้าจะย่ำให้สมาชิกรู้ถึงบรรทัดฐานของกลุ่ม การแจกจ่ายงาน การแยกหรือไลสมาชิกในกลุ่มที่ไม่เหมาะสมออก มีการโจมตีกลุ่มหรือพวกอื่นที่มาโจมตีกลุ่มตน แก้ปัญหาขัดแย้งภายในกลุ่ม ปรับให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

เมื่อ เด็กหัวโจกซึ่ง เป็นหัวหน้า เก่ากำลังจะออกก็จะมี การต่อสู้แย่งชิงตำแหน่งกัน จนกระทั่ง เหลือผู้ชนะก็จะครองตำแหน่งหัวหน้าแทน

กลุ่ม เด็กให้อ่านาจและเกียรติแก่หัวหน้า แต่หัวหน้าก็ตอบแทนโดยให้ของแถมบางอย่าง ที่สำคัญคือ ให้ความปลอดภัยแก่ลูกน้องที่อ่อนแอมาก ๆ ไม่กคี่เขาจนเกินไป

ลักษณะเกี่ยวกับระบบสังคมของกลุ่ม เด็กกระทำผิดในสถานฝึกอบรมที่นักทฤษฎีได้ยกมากล่าวแล้วนั้น เป็นสภาพที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในสถานฝึกอบรมในต่างประเทศ สำหรับสถานฝึกอบรมบ้านกรุณาของไทยนั้นก็มลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของเด็กเข้ามาอยู่ใหม่ที่สถานภาพท่าโคนรังแก และลักษณะของหัวหน้าที่ต้องการอำนาจและความเคารพจากลูกน้อง ในขณะที่เดียวกันก็จะคอยปกป้องลูกน้องในกลุ่มหรือในหอของตน รายละเอียดความเป็นอยู่ของเด็กในสถานฝึกอบรมบ้านกรุณา จะได้กล่าวในบทที่ ๒ ต่อไป

สมมุติฐานของการวิจัย

๑. เด็กและเยาวชนที่มีการติดต่อกับทางบ้านหรือมีญาติมาเยี่ยมสม่ำเสมอ มักจะมีกลุ่มเพื่อน แต่เด็กและเยาวชนที่ไม่ค่อยมีการติดต่อกับทางบ้านหรือญาติมาเยี่ยมไม่สม่ำเสมอจะไม่ค่อยมีกลุ่มเพื่อน

ที่ตั้งสมมุติฐานเช่นนี้ เพราะตาม เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในสถานฝึกฯ ในขณะที่ผู้วิจัยเข้าไปสังเกตการณ์ เด็กและเยาวชนที่มีผู้ปกครองหรือญาติพี่น้องไปเยี่ยมบ่อย ๆ ซึ่งถือว่ามี การติดต่อกับทางบ้านโดยสม่ำเสมอ นั้น มักจะได้รับของฝากคือมีของกินของใช้ อยู่เสมอมีไอชาก ทำให้เพื่อนฝูงคือ เด็กอื่น ๆ อยากคบค้า เพราะจะได้รับแบ่งของกินของใช้ด้วย แต่สำหรับเด็กที่ไม่ค่อยมีการติดต่อกับทางบ้าน ก็ไม่ค่อยจะมีกลุ่มเพื่อน เพราะนอกจากจะไม่มีของกินของใช้จะแบ่งให้ใครได้ ยังอาจจะต้องขอแบ่งจากเพื่อนคนอื่น ๆ เสียด้วยซ้ำไป ทำให้ไม่มีใครอยากคบค้าสมาคมด้วย

๒. เด็กและเยาวชนที่ไม่ค่อยมีการติดต่อกับทางบ้านหรือญาติมา เยี่ยมไม่สม่ำเสมอ ถ้ามีกลุ่มเพื่อนก็จะมี ความผูกพันต่อกันมากกว่า เด็กและเยาวชนที่มีการติดต่อกับทางบ้านอย่างสม่ำเสมอ หรือมีญาติมา เยี่ยมบ่อย

การตั้งสมมุติฐานเช่นนี้ เนื่องจาก เด็กและเยาวชนที่ไม่ค่อยมีการติดต่อกับทางบ้านหรือมีญาติมา เยี่ยมไม่สม่ำเสมอ เพื่อนฝูงยอมรับให้เข้ากลุ่ม (ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากลักษณะเฉพาะตัว หรือความสามารถอันใดของตน) ก็จะมี ความผูกพันต่อเพื่อนฝูงหรือต่อกันของตนมาก เพราะกลุ่มยอม เป็นที่พึ่งพิงให้ความอบอุ่นแก่ตนได้เป็นอย่างดีที่แทนผู้ปกครองและญาติพี่น้องของตน

ในขณะเดียวกัน เด็กและเยาวชนที่มีการติดต่อกับทางบ้านหรือมีญาติมา เยี่ยมสม่ำเสมอ คือผู้ปกครองหรือญาติพี่น้องซึ่งอาจจะมา เยี่ยมเองหรือฝากเงินทอง สิ่งของเครื่องใช้มาให้เสมอ ๆ เด็กพวกนี้จะมีเพื่อนฝูงอยู่เสมอ แต่การพึ่งพาอาศัยกลุ่มเพื่อนยอมจะน้อยกว่า เด็กและเยาวชนที่ไม่ค่อยมีการติดต่อกับทางบ้านหรือญาติมา เยี่ยมไม่สม่ำเสมอ ดังนั้น จึงมีความรู้สึกยึดเหนี่ยวและความผูกพันต่อกันมากกว่า

๓. ระยะเวลาของการอยู่ในสถานฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับระดับความสนิทสนมผูกพันที่มีต่อกัน เพื่อน กล่าวคือ เด็กและเยาวชนซึ่งได้รับการฝึกอบรมนานพอสมควรจะมีความผูกพันต่อกันเพื่อนในระดับที่สูงกว่า เด็กซึ่งเพิ่งจะเข้ามาอยู่ในสถานฝึกอบรม หรือเด็กซึ่งอยู่ในสถานฝึกฯ มานาน

แนวความคิดนี้ปรับปรุงจากแนวความคิดของวิลเลอร์ที่ว่า ผู้ต้องโทษที่เข้ามาอยู่ในเรือนจำระยะแรก (น้อยกว่า ๖ เดือน) จะปฏิบัติตามระเบียบวินัยของเรือนจำ ผู้ต้องโทษที่อยู่มานานกว่า ๖ เดือน จะไม่ค่อยประพฤติตามความคาดหวังของเจ้าหน้าที่ คือไม่ประพฤติตามกฎเกณฑ์ระเบียบวินัยต่าง ๆ ของเรือนจำ และมีความผูกพันต่อกลุ่มเพื่อนมากกว่า แต่เมื่อถึงระยะสุดท้ายของการอยู่ในเรือนจำ (อยู่อีกน้อยกว่า ๖ เดือน) ผู้ต้องโทษจะเริ่มประพฤติตัวที่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยบรรทัดฐานของเรือนจำ เพื่อจะได้รับการปลดปล่อยเมื่อครบกำหนด

ในสถานฝึกอบรมก็เช่นกัน เด็กและเยาวชนที่เพิ่งเข้ามาอยู่ในสถานฝึก (๑ ถึง ๖ เดือน) เด็กยังไม่สนิทสนมกับเพื่อนฝูง แต่ถ้าได้อยู่นานพอสมควร (กว่า ๖ เดือนถึง ๑ ปี) เด็กจะมีความคุ้นเคยกับสถานฝึก และเพื่อน ๆ ในสถานฝึก จึงเกิดความสนิทสนมผูกพันกับกลุ่ม และต้องการกลุ่ม อาศัยเพื่อนเป็นที่พึ่งพิงและป้องกันตนให้พ้นจากการรังแกของคนอื่น ส่วนเด็กและเยาวชนที่อยู่มานาน (กว่า ๑ ปี ถึง ๒ ปีขึ้นไป) ก็มีความคุ้นเคยกับสถานฝึกมากเช่นกัน แต่ไม่ต้องการกลุ่มก็สามารถอยู่ตามลำพังโดยไม่เคียดแค้น ไม่มีใครกล้ามารังควาน และในกลุ่มเด็กพวกนี้บางคนก็ใกล้จะครบกำหนดปลดปล่อย จึงมักอยากที่จะประพฤติตัวดีเพื่อเจ้าหน้าที่จะได้เห็นสมควรให้ปล่อยตัว

ลักษณะความผูกพันเช่นนี้ จะขึ้นสูงและเมื่อถึงจุด ๆ หนึ่งก็จะลดลง มีลักษณะเป็นรูปเกือกม้า (๑)

คำนิยาม

เด็กกระทำผิดในสถานฝึกและอบรม

ในแง่กฎหมาย "เด็กกระทำผิด" นั้น ศาสตราจารย์ สง่า สีนะสมิต ให้คำนิยามศัพท์ดังนี้คือ ในทางวิชาการยังไม่ถือว่า เด็กเหล่านี้เป็นอาชญากร จึงไม่นิยมเรียกว่าผู้อาชญากร ศัพท์ที่เหมาะสมน่าจะเป็นคำที่แสดงถึงลักษณะ

ของ เด็กที่คล้อยไปในทางที่ประพฤติคนเลวลง และไม่ควรถูกเป็นคำประนามอันทำให้
เด็กยากแก่การกลับตัว °

การอธิบายความหมายของคำว่า "เด็กกระทำผิด" (Juvenile Delinquent)
นั้น ถ้าแยกคำนี้ออกเป็น ๒ ส่วน คือคำว่า "เด็ก" จะถือเกณฑ์อายุเท่าใดส่วนหนึ่ง
และคำว่า "กระทำผิด" ถือเกณฑ์ความประพฤติที่ค่อนข้างอย่างไรอีกส่วนหนึ่ง ก็เท่า
กับอธิบายความหมายของคำว่า "การกระทำผิดของเด็ก" (Juvenile Delinquency)
ไปค้ำยในตัว และนอกจากนี้ในการพิจารณาความผิดทางอาญาของเด็กยังต้องดูความ
รู้สึกรับผิดชอบของเด็กแต่ละคนตามความเป็นจริงอีกด้วย แต่ความหมายของ เด็ก
กระทำผิดในแง่กฎหมาย จะถือ เกณฑ์อายุและเกณฑ์การกระทำผิดเป็นสำคัญ^๒

เกณฑ์อายุ

"เด็ก" หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่า เจ็ดปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่เกินกว่า
สิบสี่ปีบริบูรณ์

"เยาวชน" หมายความว่า บุคคลอายุเกินกว่า สิบสี่ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง
สิบแปดปีบริบูรณ์ แต่ไม่ให้หมายความถึงบุคคลผู้บรรลุนิติภาวะแล้วด้วยการสมรส

ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๖๓ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๕

เยาวชนที่มีอายุ เกินกว่า สิบหกปีบริบูรณ์ ทำผิดอาญาในลักษณะร้ายแรงมากขึ้น
มีความรู้สึกรับผิดชอบพอสมควรแล้ว จึงให้ ความผิดและเยาวชนดังกล่าว กับการพิจารณา

๑ สง่า สีนะสมิต, กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน
(กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๒๐), หน้า ๓.

๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗.

พิพากษาจากศาลที่ได้อ่านาจอพิหารณาคคีธรรมคา ไ้แก่ความผิดตามมาตรา ๒๒๗ ทวิ ๒๒๗ ทวิ ๒๔๐, ๒๔๔, ๒๔๕, ๓๑๓, ๓๑๔, ๓๑๕, ๓๓๕, ๓๓๕ ทวิ ๓๔๐ ทวิ แห่ง ประมวลกฎหมายอาญา ๑

เกณฑ์การกระทำผิด แบ่งเป็น ๒ แนวดังนี้

๑. แนวที่ ๑ ไ้จำแนกเด็กกระทำผิดเป็น ๓ ประเภทคือ
 - ๑.๑ เด็กที่กระทำผิดกฎหมายอาญา
 - ๑.๒ เด็กที่ปรับตัวให้เข้ากับบรรทัดฐานทางสังคมไม่ได้
 - ๑.๓ เด็กที่จำต้องได้รับการสงเคราะห์และคุ้มครอง
 ๒. แนวที่ ๒ ไ้จำแนกการกระทำผิดของเด็กว่า เป็นการกระทำที่
 - ฝ่าฝืนบรรทัดฐานข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้
 - ๒.๑ บรรทัดฐานความผิดตามกฎหมายอาญา
 - ๒.๒ บรรทัดฐานทางสวัสดิภาพเด็กหมายความว่าฝ่าฝืนเกณฑ์ปกติ
 - ด้านความเป็นอยู่ของเด็ก
 - ๒.๓ บรรทัดฐานทางการศึกษา หมายความว่าฝ่าฝืนเกณฑ์ปกติใน
 - ด้านความประพฤติของเด็กที่อยู่ในวัยเรียน ๒
- ตามคำอธิบายทั้ง ๒ แนวนี้ จะเห็นได้ว่า การกระทำผิดอาญา เข้าข่าย เป็นการกระทำผิดของเด็กเสมอ

ศาลคดีเด็กและเยาวชน, "ข้อมูลและสถิติบางอย่างของศาลคดีเด็กและเยาวชน" (กรุงเทพมหานคร : ศาลคดีเด็กและเยาวชน, ๒๕๑๕), (อัครสำเนา).

๒ ส่ง สิ้นระสมิต, กฎหมายเกี่ยวกับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน,
หน้า ๔.

ในแง่สังคมวิทยา

พอล คัมบลิว แอปป์น (Paul W. Tappan) กล่าวว่า "เด็กกระทำผิด" เป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มสังคม พฤติกรรมในการกระทำผิดของเด็กเป็นการเบี่ยงเบนจากบรรทัดฐานของกลุ่ม และเป็นพลังทำลายชีวิตสังคมที่ดำเนินอยู่อย่างมีระเบียบ^๑

โคล เวอร์คและโอลินก็ให้ความเห็นไว้เหมือนกับแอปป์นว่า พฤติกรรมในการกระทำผิดเป็นแบบพิเศษของพฤติกรรมเบี่ยงเบน อาจให้คำนิยามพฤติกรรมกระทำผิดไว้ว่า เป็นพฤติกรรมที่ไม่กระทำตามบรรทัดฐานของสังคม^๒

ดอน ซี. กิบบอนส์ (Don C. Gibbons) ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การกล่าวว่าเด็กคนใดกระทำผิดเป็นการมองในบางแง่ของพฤติกรรมเท่านั้น มิใช่เป็นการมองพฤติกรรมทั้งหมด^๓ เด็กที่กระทำผิดจริงไม่ใช่เด็กที่เป็นตัวแทนของคนประเภทหนึ่ง เพราะเด็กกระทำผิดก็ยังคงเป็นคนธรรมดา เพียงแต่ได้กระทำบางสิ่งบางอย่างที่ไม่ถูกต้องตามบรรทัดฐานของสังคมเท่านั้นเอง

เอ็ดเวิร์ค เอช. สตุลเคน (Edward H. Stullken) ให้คำนิยามการกระทำผิดของเด็กในแง่ต่าง ๆ ทั้งในแง่จิตวิทยา แง่กฎหมายและแง่สังคมวิทยา

^๑ Paul W. Tappan, Juvenile Delinquency (New York: McGraw-Hill 1949), p. 4.

^๒ Cloward and Ohlin, Delinquency and Opportunity: A Theory of Delinquent Gangs, p. 2.

^๓ Don C. Gibbons, Delinquent Behaviour (New Jersey: Prentice Hall, 1976), p. 5.

สำหรับในแง่สังคมวิทยา เขากล่าวว่า "เด็กกระทำผิด เป็นคนซึ่งไม่เพียงแต่จะ
กระทำสิ่งที่ผิดเท่านั้น แต่ยังถูกตราหน้าจากสังคมด้วย"^๑

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดทุกคนมีใจจะเหมือนกันหมด ทุกคนมีลักษณะ
แตกต่างกัน เพียงแต่ถูกเรียกชื่อเหมือนกันเป็นเด็กกระทำผิด ธรรมชาติของการ
กระทำผิดแตกต่างกันเพราะสภาพแวดล้อมและเพราะธรรมชาติของตัวเด็กกระทำผิด
เอง

โรเบิร์ต ดี. เวท และปีเตอร์ เอฟ. บริกส์ (Robert D. Wirt and
Peter F. Briggs) กล่าวว่า คนทุกคนที่ถูกตำรวจจับและถูกศาลตัดสิน
ลงโทษมีใจจะเป็นผู้กระทำผิดไปเสียหมด ผู้กระทำผิดคือผู้ที่มีการกระทำที่ขัดต่อ
ระเบียบข้อบังคับของกฎหมาย การที่เขากระทำการเช่นนั้นก็มีใจเพราะความโง่
หรือมีความผิดปกติทางจิตใด ๆ แต่เนื่องมาจากสภาพแวดล้อมทางสังคมซึ่งเป็น
ปัจจัยที่สับสนเข้าใจยากมาก ^๒

โจฮัน ยู. โฮเบอร์ (Johannes U. Hoeber) ให้คำนิยาม
"เด็กกระทำผิด" ว่าเป็นเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีและการกระทำผิดเป็นแบบ
แผนของพฤติกรรมที่ทำให้คนซึ่งกระทำตามแบบแผนพฤติกรรมเช่นนั้น มีความขัดแย้งต่อ
กฎหมาย หรือขัดแย้งมาตรฐานของพฤติกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอยู่ ^๓

^๑ Edward H. Stullken, "Misconceptions about Juvenile
Delinquency" in Faces of Delinquency, ed. John P. Reed and Faud
Baali (New Jersey: Prentice-Hall, 1972), p. 12.

^๒ Robert D. Wirt and Peter F. Briggs, "The Meaning of
Delinquency" in Juvenile Delinquency, Research and Theory, ed.
Herbert C. Quay (New York: D. Van Nostrand Company, 1965), p. 22.

^๓ Johannes U. Hoeber, A Program for the Prevention
and Control of Juvenile Delinquency in Thailand ([n.p.], 1961),

ผู้วิจัยขอกล่าวสรุปโดยย่อว่า "เด็กกระทำผิด" คือเด็กซึ่งกระทำการอันผิดต่อกฎหมายของบ้านเมือง ซึ่งเด็กส่วนมากมักจะกระทำไปโดยประมาท หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์มากกว่า เป็นการกระทำโดยเจตนา

อนึ่ง เด็กในสถานฝึกและอบรมบ้านกรุณา ทางกฎหมายจะเรียกว่า "เด็กและเยาวชน" เพราะมีทั้งเด็กที่อายุยังไม่ถึง ๑๔ ปีแต่ตัวโตรวมอยู่กับเยาวชนซึ่งมีอายุระหว่าง ๑๔ - ๑๘ ปีด้วย แต่ในการเสนอรายงาน ผู้วิจัยขอใช้คำว่า "เด็ก" ในบางครั้งเพราะเป็นคำกลาง ๆ ที่เหมาะสม และเป็นที่เข้าใจโดยทั่วไป

นิยามตัวแปร

มีตัวแปรหลายตัวที่ควรให้คำนิยามไว้ดังต่อไปนี้คือความผูกพันต่อกลุ่มเพื่อน หมายถึงความสนิทสนมกลมเกลียวรักใคร่ ซึ่งเด็กในกลุ่มมีต่อกัน ผู้วิจัยแบ่งระดับความผูกพันเป็นระดับมาก ปานกลาง และน้อย และมีชุดคำถาม ๘ ข้อ เป็นเครื่องวัดวัดความผูกพัน ก็จะไต่ถามโดยละเอียดในบทที่ ๓ ตอนที่ว่าด้วยตัวแปรและการวัดตัวแปร

ลักษณะการกระทำผิด หมายถึงการกระทำผิดความผิดของเด็ก ซึ่งมี ๓ ลักษณะ คือ กระทำผิดร่วมกับคนอื่น กระทำผิดคนเดียว และปฏิเสธว่าไม่ได้กระทำความผิด

การต้องโทษ หมายถึงความตามข้อมูลเท็จจากสมุดประจำตัว เด็กของศาลคดีเด็กและเยาวชน ซึ่งจะระบุไว้ด้วยว่าเด็กเคยต้องโทษมาก่อนหรือไม่ ถ้าเคยต้องโทษมาก่อน เป็นจำนวนกี่ครั้ง และเหตุเกิดเมื่อใด การเคยต้องโทษมาก่อนไม่ได้หมายความว่าเพียงแต่การถูกส่งตัวไปรับการฝึกอบรมเท่านั้น แต่หมายรวมถึงการกระทำความผิด ซึ่งศาลตัดสินให้ปล่อยตัวไปโดยอาจจะกำหนดหรือไม่ได้กำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติให้ด้วย

กำหนดโทษ คือระยะเวลาที่ศาลคดีเด็กและเยาวชนกำหนดให้เด็กที่กระทำผิดอยู่รับการฝึกอบรมในสถานฝึกฯ กำหนดโทษจะมีขั้นต่ำและขั้นสูง เมื่อครบกำหนดโทษขั้นต่ำ หากเด็กยังมีความประพฤติไม่ดีขึ้น ไม่สมควรได้รับการปลดปล่อยทางสถานฝึกฯ ก็จะเสนอให้เด็กอยู่รับการฝึกอบรมจนครบขั้นสูง

ในขณะสูดตัวอย่าง ถ้าเด็กยังไม่ครบชั้นค่า ผู้วิจัยก็จะนับระยะเวลากำหนด
โทษเพียงชั้นค่า และถ้าเด็กที่กำหนดโทษพ้นชั้นค่าไปแล้ว ผู้วิจัยก็จะนับระยะเวลากำหนด
โทษถึงชั้นสูง

ระยะเวลาที่อยู่มาแล้ว คือระยะเวลาที่เด็กได้เข้ารับการฝึกและอบรม
ตั้งแต่วันแรกที่เข้ามาอยู่ในบ้านกรรณา จนถึงวันที่ผู้วิจัยมาทำการสัมภาษณ์ ทั้งนี้ไม่นับรวม
เวลาของเด็กที่เพิ่งกระทำผิดเป็นครั้งแรกและถูกส่งไปควบคุมตัวไว้ที่สถานแรกรับ
(บ้านเมตตา) กอนศาลศักดิ์สิน

ระยะเวลาที่ต้องอยู่ต่อไป คือระยะเวลาที่เด็กถูกกำหนดให้รับการฝึกอบรม
ในสถานฝึกฯ ต่อไป นับแต่วันที่ผู้วิจัยมาทำการสัมภาษณ์ จนถึงวันครบกำหนดปล่อย
เด็กที่ยังไม่ครบกำหนดชั้นค่า ผู้วิจัยก็จะนับระยะเวลาที่ต้องอยู่ต่อไปจนถึงวันครบ
กำหนดชั้นค่า ส่วนเด็กที่เลยกำหนดชั้นค่าแล้ว ผู้วิจัยก็จะนับระยะเวลาที่ต้องอยู่ต่อไป
จนถึงวันครบกำหนดชั้นสูง

ประโยชน์ที่จะได้จากการศึกษาวิจัย

๑. ส่งเสริมการศึกษาทฤษฎีทางค่านิยมวิทยาในเรื่อง เกี่ยวกับการรวม
กลุ่ม เพื่อน ความผูกพันและความยึดเหนี่ยวสามัคคีในกลุ่มเพื่อน ลักษณะหัวหน้า การ
เรียนรู้ประสบการณ์กระทำผิดจากเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งกลุ่มเพื่อนในสถานฝึกฯ มีลักษณะ
พิเศษของการรวมกลุ่ม เป็นพวกเดียวกันได้ในเวลาอันรวดเร็ว และอาจจะสลายตัว
ได้เร็วเมื่อเด็กได้รับการปลดปล่อยออกไป

๒. เป็นการเสนอปัญหาทางค่านิยมอย่างหนึ่ง อันเนื่องมาจากการที่เด็ก
กระทำผิดได้มารวมกลุ่มอยู่ด้วยกัน มีความสนิทสนมกลมเกลียว เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จาก
กันและกัน ถ้าไม่สามารถหามาตรการป้องกันแก้ไข เด็กเหล่านี้ก็มีแนวโน้มที่จะกระทำ
ผิดอีก การเสนอลักษณะปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่นี้ เป็นการเสนอโดยมีข้อมูลประกอบอย่าง
มีหลักการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอบรมความประพฤติแก้ไขให้เด็กกลับ
ประพฤติตนเป็นคนดี (Rehabilitation) ให้นำมาพิจารณาประกอบในการศึกษา
ปรับปรุงสถานฝึกและอบรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

เมื่อรัฐบาลสามารถแก้ไขความประพฤติของ เด็กกระทำผิดส่วนมากให้กลับ
เป็นคนดีได้ ก็จะช่วยลดสถิติอาชญากรรม มีความปลอดภัยในสังคม และผลดีก็จะเกิด
แก่คนทั่วไปโดยส่วนรวม